

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren na 1 juli 2009

Disclaimer: Bijgaande tekst gaat in op de gevolgen van de invoering van de nieuwe Binnenvaartwet voor vaarbewijzen en examinering voor de pleziervaart na 1 juli 2009. Juridisch gezien geldt uitsluitend de complete tekst van de Binnenvaartwet, het Binnenvaartbesluit en de Binnenvaartregeling zoals te vinden is op www.overheid.nl en die op dat moment geldig is!

NB. Hieronder wordt verwezen naar diverse websites. Zeker gedurende een korte periode rondom 1 juli 2009 kan het zijn dat deze websites nog niet zijn aangepast op de nieuwe situatie.

VAARBEWIJZEN

De vaarbewijzen ondergaan grote wijzigingen. De wijze van afnemen van theorie-examens voor het kleine en het grote vaarbewijs is reeds gewijzigd. Welk vaarbewijs iemand nodig heeft, verandert sterk na de invoering van de Binnenvaartwet.

Voor de invoering van de nieuwe Binnenvaartwet bestonden de volgende vaarbewijzen:

- het kleine vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren (klein vaarbewijs I)
- het kleine vaarbewijs voor alle binnenwateren (klein vaarbewijs II)
- het grote vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren (groot vaarbewijs B)
- het grote vaarbewijs voor alle binnenwateren (groot vaarbewijs A)

De Binnenschepenwet en het bijbehorende Binnenschepenbesluit worden per 1 juli 2009 vervangen door de Binnenvaartwet en het Binnenvaartbesluit. Na de invoering van de nieuwe Binnenvaartwet komen er nieuwe vaarbewijzen bij:

- het beperkt groot vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren
- het beperkt groot vaarbewijs voor alle binnenwateren

Voor de pleziervaart komt er een vrijstelling van de verplichting om voor schepen van 25 tot 40 m lengte een beperkt groot vaarbewijs te hebben, in de vorm van het "groot pleziervaartbewijs". Dit document wordt ook afgegeven in het kader van de overgangsregeling voor degenen die op dit moment met dergelijke schepen varen.

Grondgedachte voor vaarbewijzen verandert

Met de invoering van de nieuwe Binnenvaartwet is de grondgedachte achter de vaarbewijzen veranderd. Harmonisering van de vaarbewijzen in Europa heeft namelijk tot gevolg dat de vaarbewijzen steeds meer gaan lijken op de rijnpatenten. Bij de rijnpatenten kennen we het sportpatent, het kleine patent en het grote patent. Deze zijn afhankelijk van de lengte van het schip. Deze gedachtegang wordt doorgezet in de nieuwe opzet van de vaarbewijzen. Voor het radarpatent en de rijnpatenten verandert er niets. Tot nu toe kon pleziervaart in Nederland met een klein vaarbewijs toe, beroepsmatige vaart is aangewezen op het groot vaarbewijs. Als iemand met een schip van 60 m voor zijn plezier vaart en benedenstrooms van het Spijkse Veer op de Rijn blijft was het klein vaarbewijs voldoende. Theorie-examen doen en varen maar. Dat is na de invoering van de nieuwe Binnenvaartwet afgelopen!

Wie moeten na de invoering van de Binnenvaartwet welk vaarbewijs hebben?

In artikel 14 (groot vaarbewijs), 15 (beperkt groot vaarbewijs) en 16 (klein vaarbewijs) van het Binnenvaartbesluit staat vermeld wie welk vaarbewijs moet hebben.

Groot vaarbewijs

Het groot vaarbewijs is na invoering van de Binnenvaartwet vereist voor het voeren van:

- schepen met een lengte van ten minste 40 m die gebruikt worden of bestemd zijn voor bedrijfsmatig vervoer
- passagiersschepen (bedrijfsmatig vervoer van meer dan 12 passagiers)
- sleep- en duwbotten, die blijkens een verklaring van de Minister uitsluitend als pleziervaartuig gebruikt worden, met een lengte van ten minste 40 m
- pleziervaartuigen met een lengte van ten minste 40 m
- schepen die worden gebruikt om een schip met een lengte van 20 m of meer te slepen, te duwen of langs zij vast mee te nemen

Beperkt groot vaarbewijs

Het nieuwe beperkt groot vaarbewijs is vereist voor het voeren van:

- vrachtschepen met een lengte van 20 meter tot 40 meter (bedrijfsmatig vervoer)
- pleziervaartuigen met een lengte van 25 meter tot 40 m
- sleep- en duwbotten, die blijkens een verklaring van de Minister uitsluitend als pleziervaartuig gebruikt worden, met een lengte van 25 meter tot 40 meter

Klein vaarbewijs

Het klein vaarbewijs is na invoering van de Binnenvaartwet vereist voor het voeren van:

- motorboten met een lengte van minder dan 15 meter die een snelheid van meer dan 20 km per uur kunnen bereiken (snelle motorboot)
- pleziervaartuigen met een lengte van 15 m tot 25 m
- sleep- en duwbotten, die blijkens een verklaring van de Minister uitsluitend als pleziervaartuig gebruikt worden, met een lengte van 15 m tot 25 m
- schepen tussen de 15 en 20 m die bedrijfsmatig worden gebruikt

Geen vaarbewijs

Voor het voeren van de volgende kleine schepen is geen vaarbewijs verplicht:

- pleziervaartuigen, met een lengte van minder dan 15 m
- sleep- en duwbotten, die blijkens een verklaring van de Minister uitsluitend als pleziervaartuig gebruikt worden, met een lengte van minder dan 15 m

Met een groot vaarbewijs mag iemand met alle schepen die hierboven genoemd worden varen, dus ook op schepen waarvoor een beperkt groot vaarbewijs of een klein vaarbewijs voor nodig is.

Met een beperkt groot vaarbewijs mag iemand ook op schepen varen waarvoor een klein vaarbewijs nodig is.

Examens per vaarbewijs

Klein vaarbewijs

Het examen voor het klein vaarbewijs bestaat uit 30 meerkeuzevragen voor rivieren, kanalen en meren en aanvullend 25 voornamelijk meerkeuzevragen voor alle binnenwateren. Het examen klein vaarbewijs wordt afgenomen door de VAMEX middels een beeldschermexamen dat op 4 locaties alle wekdagen en per locatie 1 keer per maand op zaterdag kan worden afgelegd. Het gebruik van het klein vaarbewijs wordt na invoering van de Binnenvaartwet beperkt tot een scheeps lengte van 24,99 m. Vanaf 25 m lengte moet een beperkt groot vaarbewijs aanwezig zijn.

Het klein vaarbewijs wordt geldig tot de bezitter een leeftijd van 70 jaar (was 65) heeft bereikt en moet daarna iedere 5 jaar (was 3 jaar) verlengd worden middels een medische keuring (in principe met een eigen verklaring). Kleine vaarbewijzen die nu reeds zijn afgegeven zijn geldig tot de leeftijd van 70, 75 e.d. onafhankelijk van de huidige geldigheid die op het vaarbewijs staat vermeld.

Aanmelden voor het examen klein vaarbewijs en meer informatie via www.vamex.nl.

Groot vaarbewijs

Het examen voor het groot vaarbewijs voor rivieren, kanalen en meren bestaat uit de volgende examenvakken:

- reglementen 1
- navigatie 1
- laden en lossen
- kennis schip
- kennis vaarwater
- motorkennis
- veiligheid en milieu

Dit moet voor het groot vaarbewijs alle binnenwateren worden aangevuld met de examenvakken:

- reglementen 2
- navigatie 2

Alle vakken worden schriftelijk afgenomen (meerkeuzevragen) behalve het vak navigatie 1 dat mondeling wordt afgenomen. Na een positieve uitslag voor alle examens krijgt de examenkandidaat een schippersdiploma. Behalve de examens voor het groot vaarbewijs moet een examenkandidaat ook 4 jaar vaartijd (4x 180 vaardagen) aantonen.

Het groot vaarbewijs wordt verkregen door het overleggen van zowel het schippersdiploma, de bewijzen van de vaartijd als de geneeskundige verklaring die de medische geschiktheid moet aantonen.

Een groot vaarbewijs is geldig tot de leeftijd van 50 jaar waarna iedere 5 jaar verlengd kan worden na een positief resultaat voor de medische keuring. Vanaf de leeftijd van 65 jaar moet het groot vaarbewijs ieder jaar verlengd worden na een positief resultaat voor de medische keuring.

Meer informatie over het aanmelden e.d. is te vinden via www.cbr.nl onder zoekterm "binnenvaart".

Beperkt groot vaarbewijs (beroepsvaart)

Het beperkt groot vaarbewijs is nieuw na invoering van de Binnenvaartwet. Schippers die in de beroepsvaart willen varen met een schip met een lengte van tenminste 20 m tot 40 m kunnen examen doen voor de beroepsvaart bij de CCV, onderdeel van het CBR. De examenvakken voor het beperkt groot vaarbewijs zijn exact gelijk aan de examenvakken voor het groot vaarbewijs. Het verschil zit in de benodigde vaartijd, 3 jaar i.p.v. 4 jaar. Al het andere is gelijk aan het groot vaarbewijs, dus ook de medische keuringen, geldigheid van het vaarbewijs etc. Met dit diploma wordt het gemakkelijker om in te stromen in de kleine beroepsvaart. Het examen bij de CCV is gericht op het varen met schepen die bedrijfsmatig worden gebruikt. Dit examen kan ook door de pleziervaart worden afgelegd mits men beschikt over voldoende vaartijd.

Meer informatie over het aanmelden e.d. is te vinden via www.cbr.nl onder de zoekterm "binnenvaart".

De vrijstelling op grond van het groot pleziervaartbewijs

Schippers van pleziervaartuigen die willen varen met een schip met een lengte van 25 tot 40 meter kunnen kiezen:

- of examen doen bij de CCV (met 3 jaar vaartijd): geeft beperkt groot vaarbewijs
- of examen doen bij de VAMEX (met praktijkexamen): geeft vrijstelling voor het beperkt groot vaarbewijs t.b.v. de pleziervaart: het groot pleziervaartbewijs

Omdat 3 jaar vaartijd voor de meeste pleziervaart onhaalbaar is, is gezocht naar een haalbaar en vergelijkbaar alternatief. Het examen voor de pleziervaart moest gelijkwaardig zijn aan het beroepsvaart examen en gaat dus verder dan het klein vaarbewijs (alleen theorie-examen). Om in aanmerking te komen voor deze gelijkwaardigheid, zijn alle teksten voor het pleziervaart examen getoetst door de CCV die -in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat- de examens voor het groot vaarbewijs afneemt. De VAMEX is door het Ministerie van Verkeer en Waterstaat aangewezen voor het afnemen van de examens voor de pleziervaart. Iemand die beroepsmatig wil gaan varen, gaat naar de CCV. Iemand die voor zijn plezier wil gaan varen, gaat naar de VAMEX. Het examen voor de pleziervaart is volledig gericht op het veilig en verantwoord varen met grote pleziervaartuigen.

Het oorspronkelijke examen CWO Groot Motorschip is van de Commissie Watersport Opleidingen (CWO) overgeplaatst naar de VAMEX. Dit vanwege de voorwaarde van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat dat het opleiden en het examineren organisatorisch gescheiden moet zijn. Het examen zoals dat door de CWO werd afgenomen verschilt weinig van het examen dat vanaf na invoering van de Binnenvaartwet door de VAMEX wordt afgenomen.

De opleiding voor het examen CWO Groot Motorschip kan in beginsel door iedere opleider worden verzorgd, officieel erkende vaarscholen die aangesloten zijn bij de CWO. Het is de verantwoordelijkheid van de kandidaat om een al dan niet erkende vaarschool te kiezen. Voor meer informatie zie www.cwo.nl.

De VAMEX neemt als onafhankelijke exameninstelling het examen af, hetgeen bestaat uit een theorie- en praktijkexamen. Het theorie-examen bestaat uit 100 meerkeuzevragen. In eerste instantie zal dit een schriftelijk examen zijn, na verloop van tijd zal dit een beeldschermexamen worden. Indien de kandidaat geslaagd is voor het theorie-examen kan het praktijkexamen worden aangevraagd. Het praktijkexamen wordt afgenomen op een

pleziervaartuig vanaf 25 tot 40 m. De examenkandidaat kan op het eigen schip examen doen, als dat aan de eisen voldoet. Per praktijkexamen doen 2 examenkandidaten examen waarbij 2 examinatoren of 1 examinator en een gecommiteerde aanwezig zijn. Na het slagen voor het theorie- en praktijkexamen, kan de kandidaat het diploma CWO Groot Motorschip bij de CWO aanvragen. Bij de VAMEX kan de kandidaat het pasje groot pleziervaartbewijs aanvragen, hetgeen een vrijstellingsbewijs is voor het beperkt groot vaarbewijs. Met het groot pleziervaartbewijs mag iemand uitsluitend op pleziervaartuigen van 25 tot en met 39,99 m varen. Met het groot pleziervaartbewijs mag iemand niet bedrijfsmatig varen!

Houders van het Scouting diploma MBL M3 worden gelijkgesteld met houders van het diploma CWO Groot Motorschip. Zij kunnen dus zonder opnieuw examen te doen direct het pasje groot pleziervaartbewijs aanvragen. Houders van erkende (beroepsvaart) diploma's kunnen ook het groot pleziervaartbewijs aanvragen, bijvoorbeeld als men de keuring van de medische keuring vanaf 50 jaar af wil en men toch alleen maar als pleziervaart wil gaan varen. Het pasje groot pleziervaartbewijs (zowel via de VAMEX als de overgangsregeling) is gekoppeld aan het klein vaarbewijs en even lang geldig (tot 70 jaar en daarna iedere 5 jaar verlengen). Het aanvragen van het groot pleziervaartbewijs op basis van het MBL M3, het diploma CWO Groot Motorschip of erkende (beroepsvaart)diploma's kan middels het aanvraagformulier dat beschikbaar wordt gesteld via de website www.vamex.nl. Let op! Aanvragen worden alleen behandeld als het aanvraagformulier van de VAMEX volledig is ingevuld en alle benodigde bescheiden zijn aangeleverd.

Het examineren binnen de VAMEX (zowel voor het klein vaarbewijs als voor het groot pleziervaartbewijs) is volledig wettelijk vastgelegd en er wordt vanuit de Examenkamer middels gecommiteerden toezicht gehouden. De aanmeldformulieren, de exameneisen, de afbakening, de toetsmatrijs, het examenreglement, de vrijstellingen etc. zullen op de website van de VAMEX gepubliceerd worden. Zie www.vamex.nl.

Overgangsregeling voor huidige grote pleziervaartuigen

Er komt een overgangsregeling voor personen met een klein vaarbewijs die nu reeds met pleziervaartuigen van 25 m of langer varen. In principe kunnen deze gewoon met hun schip blijven varen, mits ze zich op tijd aanmelden voor de overgangsregeling. Die overgangsregeling loopt van 1 juli 2009 tot 1 juli 2011!

Personen die denken aanspraak te kunnen maken op de overgangsregeling dienen het aanmeldformulier dat beschikbaar gesteld gaat worden via de website www.vamex.nl ingevuld en vergezeld van de benodigde gegevens naar de VAMEX toe te sturen.

Let op! Aanvragen worden alleen behandeld als het aanvraagformulier van de VAMEX volledig is ingevuld en alle benodigde bescheiden zijn aangeleverd.

Voor de overgangsregeling komen in aanmerking:

- degene die aantoonbaar dat hij/zij bij het in werking treden van de wet (1 juli 2009) eigenaar was van een pleziervaartuig met een lengte van 25 meter of langer, alsmede in het bezit was van een klein vaarbewijs, of zijn/haar partner en gezinsleden die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Binnenvaartwet in het bezit waren van een klein vaarbewijs
- degene die bij het in werking treden van de wet (1 juli 2009) in het bezit was van een klein vaarbewijs en een verklaring kan tonen van de organisatie (bijv. stichting of vereniging) die, als eigenaar van een pleziervaartuig van 25 lengte of langer, verklaart dat hij/zij bij het in werking treden van de wet mocht varen met dat vaartuig

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

Deze aanvragen worden beoordeeld door de VAMEX en na een positief resultaat wordt het pasje groot pleziervaartbewijs (met een aparte aantekening "40 meter +" of "tot 40 meter") afgegeven. Afhankelijk van het bezit van klein vaarbewijs I (rivieren, kanalen en meren) of klein vaarbewijs II (alle binnenwateren) wordt het groot pleziervaartbewijs afgegeven voor rivieren, kanalen en meren of voor alle binnenwateren.

Na 1 juli 2011 (einddatum overgangsregeling) kan uitsluitend via het theorie- en praktijkexamen bij de VAMEX de vrijstelling op het beperkt groot vaarbewijs behaald worden: het groot pleziervaartbewijs.

De periode van 1 juli 2009 tot 1 juli 2011

Tot 1 juli 2011 geldt een geldig klein vaarbewijs dat is afgegeven voor 1 juli 2009 als een groot pleziervaartbewijs voor pleziervaartuigen van 25 meter of langer. Aanvraagformulieren behoeven dus niet meteen per 1 juli 2009 ingediend te worden!

Personen die niet in aanmerking komen voor de overgangsregeling mogen o.b.v. art. 12.5 lid 2 van de nieuwe binnenvaartregeling nog tot uiterlijk 1 juli 2011 blijven varen op pleziervaartuigen van 25 meter of langer, mits zij beschikken over een klein vaarbewijs dat is afgegeven voor 1 juli 2009. Deze klein vaarbewijzen zijn gedurende deze periode van 2 jaar nog gelijkgesteld aan het groot pleziervaartbewijs. Daarna zal deze groep dienen te beschikken over een groot pleziervaartbewijs, dat afgegeven is op basis van het slagen voor zowel het theorie- als praktijkexamen CWO Groot Motorschip.

Voor degenen die pas na 1 juli 2009 over een klein vaarbewijs beschikken betekent dit dat zij niet mogen varen op pleziervaartuigen van 25 meter of langer en dus hiervoor het examen CWO Groot Motorschip succesvol zullen moeten afleggen om in het bezit te komen van een groot pleziervaartbewijs.

VAMEX zal in het vierde kwartaal van 2009 voor het eerst het theorie- en praktijkexamen CWO Groot Motorschip gaan aanbieden. Zodra er meer informatie over het examen bekend is, zal dit via de website www.vamex.nl bekend worden gemaakt.

Tarieven vaarbewijs examens en bijbehorende documenten 2009 (worden ieder jaar opnieuw vastgesteld)

Examen klein vaarbewijs rivieren, kanalen en meren (VB1)	€59,-
Examen klein vaarbewijs aanvullend (VBA)	€65,-
Examen klein vaarbewijs alle binnenwateren (VB2)	€77,-
Beperkt examen klein vaarbewijs (VBB)	€56,-
Klein vaarbewijs	€25,-
Theorie-examen CWO Groot Motorschip via de VAMEX	€175,-
Praktijkexamen CWO Groot Motorschip via de VAMEX	€385,-
Groot pleziervaartbewijs via overgangsregeling of diploma's	€35,-
Groot pleziervaartbewijs (via examen VAMEX)	€25,-
Examen (beperkt) groot vaarbewijs per schriftelijk examen	€66,55
Examen (beperkt) groot vaarbewijs per mondeling examen	€93,75
Groot vaarbewijs	€40,90

Disclaimer: Hieronder staan delen van de officiële teksten van de Binnenvaartwet, het Binnenvaartbesluit en de Binnenvaartregeling zoals geldig op 1 juli 2009. Delen die overduidelijk niet van toepassing zijn op de pleziervaart zijn weggelaten. Juridisch gezien geldt uitsluitend de complete tekst zoals te vinden is op www.overheid.nl en die op dat moment geldig is!

Bijlage 1 Binnenvaartwet (teksten over vaarbewijzen)

Artikel 1

1. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt, tenzij anders is bepaald, verstaan onder: bedrijfsmatig vervoer:

1°. vervoer in de uitoefening van een bedrijf of beroep;
2°. vervoer van goederen, uitsluitend bestemd voor of afkomstig van de eigen onderneming; of
3°. slepen en duwen van schepen met sleep-, duw- en sleepduwbotten;
bemanningslid: ieder die zich als schipper, stuurman, machinist, volmatroos, matroos-motordrijver, matroos, lichtmatroos of deksman aan boord van een schip bevindt;
bevoegde autoriteit: door Onze Minister aangewezen autoriteit;
binnenschip:

1°. vaartuig dat is bestemd voor de vaart op de binnenwateren of op dienovereenkomstige buitenlandse wateren;
2°. drijvend werktuig;
binnenwateren: wateren die in Nederland zijn gelegen binnen een langs de Nederlandse kust gaande, bij ministeriële regeling aan te wijzen lijn;
gezagvoerder: degene die het gezag voert over een schip;

Herziene Rijnvaartakte: op 17 oktober 1868 te Mannheim tot stand gekomen Herziene Rijnvaartakte (Trb. 1955, 161);
onderneming: rechtspersoon, vennootschap zonder rechtspersoonlijkheid, maatschap dan wel natuurlijke persoon, die zich bezig houdt met bedrijfsmatig vervoer;

Onze Minister: Onze Minister van Verkeer en Waterstaat;

schip: zeeschip of binnenschip;

2. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt mede verstaan onder:

eigenaar van een binnenschip: degene die het binnenschip in gebruik heeft, niet zijnde een reis- of tijdbvrachter;

vervoer:

1°. aanbieden van schepen voor het vervoeren van goederen en personen;

2°. laden en lossen van goederen;

3°. in- en ontschepen van personen; of

4°. opslaan van goederen in schepen.

3. In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt onder vervoer niet verstaan het door een schip vervoeren van met behulp van dit schip zelf gevangen vis als bedoeld in de Visserijwet 1963.

§ 4. Vaarbewijs

Artikel 25

1. Voor het voeren van bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen categorieën van schepen is aan de gezagvoerder een geldig vaarbewijs afgegeven.

2. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur worden de verschillende soorten vaarbewijzen en de geldigheidsduur vastgesteld.

3. Dit artikel is niet van toepassing op de gezagvoerder aan wie een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aan te wijzen gelijkwaardig document is afgegeven.

4. Het is verboden een schip te gebruiken zonder dat aan de gezagvoerder het daarvoor vereiste geldige vaarbewijs is afgegeven.

5. Het is degene die weet of redelijkerwijs moet weten, dat een op zijn naam gesteld vaarbewijs voor een gedeelte of het geheel van de geldigheidsduur ongeldig is verklaard, verboden een binnenschip gedurende dat gedeelte of het geheel van de geldigheidsduur te voeren of als gezagvoerder te doen voeren.

Artikel 26

1. Onze Minister verstrekt een vaarbewijs na overlegging van verklaringen waaruit blijkt, dat de aanvrager voldoet aan bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te stellen voorschriften om het binnenschip veilig te voeren.

2. De in het eerste lid bedoelde voorschriften hebben betrekking op:

a. de lichamelijke en geestelijke geschiktheid; en
b. de kennis en de bekwaamheid om het binnenschip te voeren.

3. De in het eerste lid bedoelde voorschriften kunnen betrekking hebben op de vaartijd. Onder vaartijd wordt verstaan de tijd die na het bereiken van de leeftijd van 16 jaar is doorgebracht als lid van de dekbemanning van een schip.

4. De in het eerste lid bedoelde voorschriften kunnen verschillend zijn naar gelang het soort vaarbewijs.

Artikel 27

1. Een vaarbewijs wordt niet afgegeven aan degene:

a. die de leeftijd van 18 jaar nog niet heeft bereikt;
b. van wie het vaarbewijs ongeldig is verklaard, gedurende de periode van ongeldigheid.

2. Voor de toepassing van het eerste lid, onderdeel b, wordt onder vaarbewijs mede verstaan een vaarbewijs, afgegeven door het daartoe bevoegde gezag buiten Nederland, waarvan de houder in Nederland woont.

Artikel 28

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

1. Onze Minister wijst de deskundigen aan die belast zijn met het onderzoek naar de lichamelijke en geestelijke geschiktheid, bedoeld in artikel 26, tweede lid, onderdeel a. De deskundige geeft een verklaring af, indien het onderzoek met gunstig gevolg heeft plaatsgevonden.
2. Indien de in het eerste lid bedoelde verklaring daartoe aanleiding geeft, kunnen aan het vaarbewijs voorschriften of beperkingen worden verbonden, die op het vaarbewijs worden opgenomen.
3. Indien de afgifte van een in het eerste lid bedoelde verklaring wordt geweigerd of indien blijkt uit die verklaring dat het gaat om een beperkte geschiktheid, dan wordt de aanvrager op diens aanvraag door een andere door Onze Minister aangewezen deskundige nogmaals onderzocht. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.
4. De deskundige gaat eerst tot een onderzoek over nadat de aanvrager zich heeft gelegitimeerd.
5. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald in welke gevallen het onderzoek achterwege blijft en op welke wijze en voor welk soort vaarbewijs de aanvrager zijn lichamelijke en geestelijke geschiktheid opnieuw aantoont.
6. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het onderzoek of de verklaring van lichamelijke en geestelijke geschiktheid.
7. Het is de gezagvoerder of de werkgever verboden te handelen in strijd met de voorschriften die ingevolge het tweede lid zijn verbonden aan een vaarbewijs.

Artikel 29

1. Onze Minister wijst de instellingen of personen aan die belast zijn met het onderzoek naar de kennis en bekwaamheid als bedoeld in artikel 26, tweede lid, onderdeel b. Zij verstrekken een verklaring, indien het onderzoek met gunstig gevolg heeft plaatsgevonden.
2. Het onderzoek kan geheel of gedeeltelijk achterwege blijven, indien de aanvrager in het bezit is van:
 - a. een geldig vaarbewijs;
 - b. een vaarbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren door het verstrijken van de geldigheidsduur;
 - c. een door Onze Minister ingevolge artikel 32, eerste lid, erkend gelijkwaardig document of bewijs van kennis en bekwaamheid voor de binnenvaart.
3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot:
 - a. het onderzoek naar de kennis en bekwaamheid, bedoeld in het eerste lid;
 - b. de aanwijzing van instellingen of personen, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 30

1. Onze Minister kan een vaarbewijs ongeldig verklaren voor een gedeelte of het geheel van de geldigheidsduur, indien:
 - a. het vaarbewijs is afgegeven op grond van door de houder verschaftte onjuiste gegevens en het niet zou zijn afgegeven, indien de onjuistheid van die gegevens ten tijde van de aanvraag bekend zou zijn geweest;

- b. het vaarbewijs kennelijk abusievelijk aan de houder is afgegeven;
 - c. de houder hierom schriftelijk verzoekt;
 - d. de houder blijkens een nader onderzoek niet beschikt over de lichamelijke of geestelijke geschiktheid die is vereist voor het voeren van een binnenschip dan wel zich op eerste vordering van Onze Minister niet aan een dergelijk onderzoek onderwerpt;
 - e. naar zijn oordeel de houder niet over de kennis of bekwaamheid beschikt die is vereist voor het voeren van een binnenschip;
 - f. de houder niet voldoet aan de voorschriften, bedoeld in artikel 28, tweede lid.
2. Indien bij het nader onderzoek, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, de ongeschiktheid niet blijkt, komen de kosten van het onderzoek ten laste van het Rijk. Artikel 28, eerste lid en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.
 3. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het ongeldig verklaren, het invorderen en het teruggeven van een vaarbewijs.

Artikel 31

1. Onze Minister kan, indien naar zijn oordeel de veilige vaart voldoende gewaarborgd is, met betrekking tot bepaalde categorieën van schepen vrijstelling verlenen van de op een gezagvoerder rustende verplichting, bedoeld in artikel 25, eerste lid. Aan een vrijstelling kunnen voorschriften of beperkingen worden verbonden.
2. Onze Minister kan, indien naar zijn oordeel de veilige vaart voldoende gewaarborgd is, aan een gezagvoerder ontheffing verlenen van de in artikel 25, eerste lid, bedoelde verplichting. Aan een ontheffing kunnen voorschriften of beperkingen worden verbonden.
3. Onze Minister kan een krachtens het tweede lid verleende ontheffing intrekken, indien de gezagvoerder de aldaar bedoelde voorschriften niet naleeft.
4. Het is verboden te handelen in strijd met aan een vrijstelling of ontheffing als bedoeld in het eerste onderscheidenlijk tweede lid verbonden voorschriften.

Artikel 32

1. Onze Minister kan een bewijs van kennis en bekwaamheid voor een of meer vormen van binnenvaart erkennen, indien naar zijn oordeel het bewijs voldoende waarborg biedt voor het veilig voeren van een binnenschip. Alsdan treedt het bewijs van kennis en bekwaamheid gedeeltelijk in de plaats van het onderzoek of geheel in de plaats van de verklaring, bedoeld in artikel 29, eerste lid.
2. Bij ministeriële regeling kunnen vaarbewijzen of bewijzen van kennis en bekwaamheid worden erkend die zijn afgegeven door een bevoegde autoriteit in het buitenland. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing.
3. Het eerste en tweede lid zijn van overeenkomstige toepassing op andere geneeskundige verklaringen dan de verklaring, bedoeld in artikel 28, eerste lid.

Artikel 33

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

1. Overeenkomstig bindende besluiten van instellingen van de Europese Gemeenschappen dan wel anderszins ter uitvoering van verdragen of bindende besluiten van volkenrechtelijke organisaties worden bij ministeriële regeling regels gegeven ten aanzien van vaarbewijzen.
2. Het is verboden te handelen in strijd met de regels, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 34

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels gesteld worden met betrekking tot:

- a. de binnenwateren waarop de vaarbewijzen geldig zijn, de houder van het vaarbewijs of het binnenschip waarmee wordt gevaren;
- b. de vereisten voor de afgifte van de vaarbewijzen;
- c. de modellen voor de vaarbewijzen;
- d. de aanwijzing van degene of degenen die namens Onze Minister de vaarbewijzen verstrekken;
- e. vrijstelling van de vaarbewijsplicht.

Artikel 35

1. Aan autoriteiten die betrokken zijn bij de uitvoering van deze wet of die zijn belast met de handhaving van de bij of krachtens deze wet vastgestelde regels, worden op bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te bepalen wijze gegevens verstrekt omtrent afgegeven en ongeldige vaarbewijzen die deze autoriteiten voor de uitoefening van hun taak behoeven.
2. Aan de met de afgifte van vaarbewijzen belaste autoriteiten buiten Nederland worden inlichtingen als in het eerste lid bedoeld verstrekt in de gevallen en op de wijze, zoals bij of krachtens algemene maatregel van bestuur bepaald.

Bijlage 2 Binnenvaartbesluit (teksten over vaarbewijzen)

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt, tenzij anders is bepaald, verstaan onder:
duwboot: schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor het duwen van schepen en niet bestemd is voor het zelfstandig vervoeren van goederen;
geneeskundig onderzoek: onderzoek, bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de wet;
lengte: grootste lengte van de scheepsromp in meters, het roer en de boegspriet niet inbegrepen;
passagiersschip: binnenschip, niet zijnde een veerpont of een veerboot, dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden;
pleziervaartuig: schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor sportbeoefening of vrijetijdsbesteding;
sleepboot: schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor het slepen van schepen en niet is bestemd voor het zelfstandig vervoeren van goederen;
sleepduwboot: schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor het slepen of duwen van schepen en niet is bestemd voor het zelfstandig vervoeren van goederen;
veerboot: schip dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden alsook van voertuigen op meer dan twee wielen en dat een openbaar vervoersdienst onderhoudt tussen plaatsen gelegen aan de Dollard, de Eems, de Waddenzee met inbegrip van de verbindingen met de Noordzee, of de Westerschelde en de zeemonding daarvan;
veerpont: schip, niet zijnde een veerboot, dat is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van een of meer personen buiten de bemanningsleden en dat een openbaar vervoersdienst onderhoudt;
wet: Binnenvaartwet.

§ 3. Vaarbewijs

Artikel 13

1. Voor de vaart op rivieren, kanalen en meren is de gezagvoerder voorzien van een groot, beperkt groot, dan wel klein vaarbewijs, voor rivieren, kanalen en meren.
2. Voor de vaart op de overige binnenwateren is de gezagvoerder voorzien van een groot, beperkt groot, dan wel klein vaarbewijs, voor alle binnenwateren.
3. Voor de toepassing van het eerste lid worden onder rivieren, kanalen en meren verstaan de binnenwateren met uitzondering van de Westerschelde, de Oosterschelde, de Waddenzee, de Eems, de Dollard, het IJsselmeer, het IJmeer en het Markermeer met uitzondering van de Gouwee.

Artikel 14

1. Een groot vaarbewijs is vereist voor het voeren van:
 - a. schepen met een lengte van ten minste 20 meter;
 - b. passagiersschepen;
 - c. veerponten die:

- 1°. zijn bestemd of worden gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden, of
 - 2°. Door middel van de eigen mechanische voortstuwingsmiddelen een snelheid van 30 kilometer per uur of meer ten opzichte van het water kunnen bereiken;
 - d. veerboten, of
 - e. sleepboten, duwboten of sleepduwboten.
2. Een groot vaarbewijs is geldig voor het voeren van schepen waarvoor een beperkt groot vaarbewijs of een klein vaarbewijs vereist is.
 3. In afwijking van het eerste lid, onder a, is een groot vaarbewijs niet vereist voor schepen die een lengte hebben van ten minste 20 meter en minder dan 40 meter en die niet behoren tot de in het eerste lid, onderdelen b tot en met e, genoemde categorieën als de gezagvoerder op grond van het bepaalde in artikel 15 in het bezit is van een geldig beperkt groot vaarbewijs.
 4. Het eerste lid, onderdeel e, is niet van toepassing op sleepboten, duwboten of sleepduwboten met een lengte van minder dan 15 meter, indien:
 - a. ze blijkens een verklaring van Onze Minister uitsluitend worden gebruikt als pleziervaartuig; en
 - b. ze overeenkomstig de voorwaarden gesteld op die verklaring worden gebruikt.

Artikel 15

1. Een beperkt groot vaarbewijs is vereist voor het voeren van:
 - a. schepen met een lengte van ten minste 20 meter en minder dan 40 meter, met uitzondering van:
 - 1°. pleziervaartuigen met een lengte van minder dan 25 meter, en
 - 2°. schepen die behoren tot de in artikel 14, eerste lid, onderdelen b, c, d en e, genoemde categorieën, of
 - b. sleepboten, duwboten of sleepduwboten met een lengte van ten minste 25 meter en minder dan 40 meter, indien:
 - 1°. ze blijkens een verklaring van Onze Minister uitsluitend worden gebruikt als pleziervaartuig, en
 - 2°. ze overeenkomstig de voorwaarden gesteld op die verklaring worden gebruikt.
2. Een beperkt groot vaarbewijs is geldig voor het voeren van een schip waarvoor een klein vaarbewijs vereist is.

Artikel 16

- Een klein vaarbewijs is vereist voor het voeren van:
- a. schepen met een lengte van ten minste 15 en minder dan 20 meter die niet behoren tot de in artikel 14, eerste lid, onderdelen b, c, en d, bedoelde categorieën;
 - b. pleziervaartuigen met een lengte van ten minste 15 meter en minder dan 25 meter;
 - c. sleepboten, duwboten of sleepduwboten met een lengte van ten minste 15 meter en minder dan 25 meter, indien:
 - 1°. ze blijkens een verklaring van Onze Minister uitsluitend worden gebruikt als pleziervaartuig, en

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

2°. ze overeenkomstig de voorwaarden gesteld op die verklaring worden gebruikt, of
d. schepen met een lengte van minder dan 15 meter die door middel van de eigen mechanische voortstuwingsmiddelen een snelheid van meer dan 20 kilometer per uur ten opzichte van het water kunnen bereiken, en niet behoren tot de in artikel 14, eerste lid, onderdelen b, c, d en e, genoemde schepen.

Artikel 17

1. Het bezit van een vaarbewijs is niet vereist voor het voeren van:
a. schepen die uitsluitend door spierkracht worden voortbewogen;
b. drijvende werktuigen die zich bevinden in een grind- of zandgat;
c. bunkerstations.
2. Geen verplichting tot het bezit van een vaarbewijs geldt voor de gezagvoerder die in het bezit is van een bij regeling van Onze Minister aangewezen krachtens de Herziane Rijnvaartakte afgegeven geldig gelijkwaardig vaarbewijs of van een geldig gelijkwaardig vaarbewijs als bedoeld in artikel 25, derde lid, van de wet.
3. Geen verplichting tot het bezit van een vaarbewijs geldt voor de gezagvoerder van een zeeschip:
a. indien zich een persoon aan boord bevindt die in het bezit is van een geldig groot vaarbewijs, van een bij regeling van Onze Minister aangewezen krachtens de Herziane Rijnvaartakte afgegeven daaraan gelijkwaardig geldig vaarbewijs of van een daaraan gelijkwaardig geldig vaarbewijs als bedoeld in artikel 25, derde lid, van de wet; of
b. niet zijnde een sleepboot:
1°. die gebruik dient te maken van een loods en zich bevindt op de scheepvaartwegen, bedoeld in de artikelen 10, eerste lid, en 11, van de Scheepvaartverkeerswet;
2°. die van de loodsplicht is vrijgesteld op grond van artikel 10, tweede lid, van de Scheepvaartverkeerswet of waarvoor ontheffing is verleend op grond van artikel 10, derde lid, van die wet, en zich bevindt op de scheepvaartwegen, bedoeld onder 1°; of
3°. die zich bevindt in de haven van Scheveningen.
4. Geen verplichting tot het bezit van een vaarbewijs geldt voor de gezagvoerder, indien:
a. de gezagvoerder is voorzien van een door Onze Minister aangewezen bewijs van bekwaamheid dat is erkend ingevolge artikel 25, derde lid, van de wet, of
b. de gezagvoerder of een ander lid van de dekbemannings is voorzien van een door Onze Minister aangewezen aanvullend bewijs van bekwaamheid voor de binnenvaart dat is afgegeven door een daartoe bevoegde autoriteit in het buitenland.

Artikel 18

1. Bij regeling van Onze Minister kunnen regels worden gesteld houdende vrijstelling van de vaarbewijsplicht, indien naar het oordeel van Onze Minister de veilige vaart voldoende gewaarborgd is.
2. De in het eerste lid genoemde regels betreffen in elk geval de voorschriften voor afgifte en intrekking van vrijstellingsbewijzen.

Artikel 19

Bij regeling van Onze Minister worden vorm en inhoud van de vaarbewijzen vastgesteld.

Artikel 20

1. Bij de aanvraag tot afgifte van een vaarbewijs worden overgelegd:
a. de geneeskundige verklaring, niet ouder dan dertien weken, of een eigen verklaring als bedoeld in artikel 26, eerste lid;
b. het getuigschrift dat betrekking heeft op het examen voor het verlangde vaarbewijs onderscheidenlijk een bewijs van bekwaamheid voor de binnenvaart dat door Onze Minister is erkend;
c. overige, bij regeling van Onze Minister nader te regelen, bescheiden.
2. Onverminderd het eerste lid toont de aanvrager bij de aanvraag tot afgifte van een beperkt groot vaarbewijs of een groot vaarbewijs op bij regeling van Onze Minister te bepalen wijze aan dat hij een vaartijd heeft doorlopen van drie jaren respectievelijk vier jaren.
3. Een jaar vaartijd als bedoeld in het tweede lid bestaat uit 180 effectieve vaardagen. Binnen een periode van 365 opeenvolgende dagen kunnen maximaal 180 dagen als vaartijd worden meegerekend.
4. In het geval van ongeldigverklaring van het vaarbewijs mag bij een nieuwe aanvraag tot afgifte geen gebruik worden gemaakt van een eerder overgelegd getuigschrift of erkend bewijs van bekwaamheid voor de binnenvaart.
5. Bij regeling van Onze Minister worden nadere regels gegeven omtrent de toelating van de aanvrager tot het onderzoek en de wijze van onderzoek als bedoeld in artikel 26, tweede lid, onderdeel b, van de wet.

Artikel 21

In plaats van een document als bedoeld in artikel 20, eerste lid, onderdeel b, kan worden overgelegd:
a. een ten minste gelijkwaardig geldig vaarbewijs, of
b. een ten minste gelijkwaardig vaarbewijs dat zijn geldigheid heeft verloren uitsluitend door het verstrijken van de geldigheidsduur.

Artikel 22

1. Een groot vaarbewijs en een beperkt groot vaarbewijs, afgegeven voor de 50-jarige leeftijd van de houder, zijn geldig tot de dag waarop hij de leeftijd van 50 jaar en dertien weken heeft bereikt.
2. Een groot vaarbewijs en een beperkt groot vaarbewijs, afgegeven aan de houder na het bereiken van de leeftijd van 50 jaar, zijn geldig tot de dag waarop de houder de leeftijd van 65 jaar en dertien weken heeft bereikt in bij regeling genoemde gevallen, mits zij samen met de geneeskundige verklaring, bedoeld in artikel 28 van de wet, worden getoond.
3. Een groot vaarbewijs en een beperkt groot vaarbewijs zijn na de dag waarop de houder de leeftijd van 65 jaar en dertien weken heeft bereikt slechts geldig in bij regeling genoemde gevallen, mits zij samen met de

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

geneeskundige verklaring, bedoeld in artikel 28 van de wet, worden getoond.

4. Een klein vaarbewijs, afgegeven voor de 65-jarige leeftijd van de houder, is geldig tot de dag waarop de houder de leeftijd van 70 jaar heeft bereikt.

5. Een klein vaarbewijs, afgegeven nadat de houder de 65-jarige leeftijd heeft bereikt, is vijf jaar geldig.

Artikel 23

1. Het vaarbewijs wordt binnen twee weken na ongeldigverklaring als bedoeld in artikel 30 van de wet bij Onze Minister ingeleverd.

2. Onze Minister kan degene wiens vaarbewijs ongeldig is verklaard geheel of gedeeltelijk ontheffing van het examen verlenen.

3. Bij regeling van Onze Minister worden nadere regels gesteld met betrekking tot het in dit artikel bepaalde.

Artikel 24

Bij regeling van Onze Minister worden regels gesteld omtrent de verstrekking van gegevens betreffende afgegeven en ongeldige vaarbewijzen, bedoeld in artikel 35 van de wet. Die regels betreffen:

- de gegevens die verstrekt worden;
- de aanwijzing van degenen die namens Onze Minister gegevens verstrekken;
- de wijze waarop de gegevens verstrekt worden; en
- de wijze waarop de houder van het ongeldige vaarbewijs in kennis wordt gesteld van de verstrekking van zijn gegevens.

§ 4. Geneeskundig onderzoek

Artikel 25

1. Het geneeskundig onderzoek ter afgifte van de geneeskundige verklaringen, bedoeld in de artikelen 23 en 28 van de wet, heeft betrekking op de lichamelijke en geestelijke toestand van de aanvrager in het algemeen en in het bijzonder op:

- de gezichtsscherpte en het kleuronderscheidingsvermogen;
- de gehoorscherppte;
- de toestand van het hart, de longen en de bloeddruk;
- het functioneren van armen en benen;
- de neurologische en psychische gesteldheid; en
- overige afwijkingen die het veilig varen nadelig kunnen beïnvloeden.

2. Het geneeskundig onderzoek en de afgifte van de geneeskundige verklaring geschieden met inachtneming van de bij regeling van Onze Minister te stellen regels.

Artikel 26

1. Het geneeskundig onderzoek ten behoeve van de verkrijging van het vaarbewijs blijft achterwege, indien uit een eigen verklaring van de aanvrager blijkt, dat hij lichamenlijk en geestelijk voldoende geschikt is voor het voeren van een binnenschip en indien hij:

- een klein vaarbewijs wenst te verkrijgen; of

b. niet langer dan dertien weken tevoren een overeenkomstig geneeskundig onderzoek met gunstig gevolg heeft ondergaan.

2. De eigen verklaring heeft betrekking op de onderwerpen, bedoeld in artikel 25, eerste lid.

3. De aanvrager, bedoeld in het eerste lid, onder b, legt bescheiden over ten bewijze van het feit dat hij voldoet aan de aldaar gestelde vereisten.

4. De eigen verklaring mag niet ouder zijn dan zesentwintig weken.

5. Indien de eigen verklaring op enige afwijking wijst kan een deskundige, bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de wet, een geneeskundige verklaring afgeven, indien hij van oordeel is dat de afwijking het veilig varen niet nadelig zal beïnvloeden.

6. Het opmaken en het beoordelen van de eigen verklaring geschiedt met inachtneming van de bij regeling van Onze Minister te stellen regels.

Artikel 27

1. Het geneeskundig onderzoek ten behoeve van de verkrijging van het vaarbewijs blijft achterwege indien de aanvrager van een groot of beperkt groot vaarbewijs reeds een geldig groot of beperkt groot vaarbewijs bezit en de 50-jarige leeftijd nog niet heeft bereikt en niet is gebleken dat hij sinds de afgifte van dat vaarbewijs medisch ongeschikt is geworden.

2. De houder van het beperkt groot vaarbewijs of van het groot vaarbewijs toont zijn lichamenlijke en geestelijke geschiktheid opnieuw aan bij Onze Minister door het overleggen van een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 28 van de wet, die niet ouder dan dertien weken is:

- iedere vijf jaren vanaf het bereiken van de leeftijd van 50 jaar tot de leeftijd van 65 jaar;
- ieder jaar vanaf het bereiken van de leeftijd van 65 jaar.

Artikel 28

1. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet, afgegeven vóór de 50-jarige leeftijd van een bemanningslid, is geldig tot dertien weken na de dag waarop hij de 50-jarige leeftijd bereikt.

2. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet, afgegeven vóór de 55-jarige leeftijd van een bemanningslid, is geldig tot dertien weken na de dag waarop hij de 55-jarige leeftijd bereikt.

3. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet, afgegeven vóór de 60-jarige leeftijd van een bemanningslid, is geldig tot dertien weken na de dag waarop hij de 60-jarige leeftijd bereikt.

4. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet, afgegeven vóór de 65-jarige leeftijd van een bemanningslid, is geldig tot dertien weken na de dag waarop hij de 65-jarige leeftijd bereikt.

5. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet afgegeven nadat een bemanningslid de 65-jarige leeftijd heeft bereikt, is geldig gedurende een jaar.

6. Een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 23 van de wet is niet vereist voor de

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

gezagvoerder die in het bezit is van een groot patent als bedoeld in het Patentreglement Rijn.

Artikel 29

1. Bij regeling van Onze Minister worden nadere regels gesteld omtrent de aanwijzing van instellingen of personen die het geneeskundig onderzoek verrichten alsmede over de procedure die instellingen of personen bij het geneeskundig onderzoek volgen.
2. Bij regeling van Onze Minister worden nadere regels gesteld omtrent het onderzoek naar de kennis en bekwaamheid om het binnenschip te voeren als bedoeld in artikel 29, derde lid, onder a, van de wet. Deze regels betreffen:
 - a. de toelating van de aanvrager tot het onderzoek;
 - b. de wijze van onderzoek; en
 - c. de vaartijd.

Artikel 36

Een geldig groot vaarbewijs als bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de Binnenschepenwet, geldt als een groot vaarbewijs als bedoeld in artikel 14 van dit besluit.

Artikel 37

Een geldig klein vaarbewijs als bedoeld in artikel 16, tweede lid, van de Binnenschepenwet, geldt als een klein vaarbewijs als bedoeld in artikel 16 van dit besluit.

NOTA VAN TOELICHTING (Binnenvaartbesluit)

§ 3.3 Vaarbewijs

De Binnenvaartwet bepaalt in artikel 25 dat bij of krachtens algemene maatregel van bestuur de categorieën van schepen worden bepaald waarvoor voor het voeren daarvan aan de gezagvoerder een geldig vaarbewijs is afgegeven. Tevens bepaalt dat artikel dat bij algemene maatregel van bestuur de verschillende soorten vaarbewijzen worden vastgesteld.

Er zijn drie soorten vaarbewijzen te onderscheiden namelijk, het groot vaarbewijs, het beperkt groot vaarbewijs en het klein vaarbewijs. In de artikelen 14, 15 en 16 wordt voorgeschreven welke vaarbewijzen voor welke categorie schepen verplicht zijn.

De drie soorten vaarbewijzen zijn ingegeven door de harmonisatie met het Patentreglement Rijn. Evenals in dat reglement het geval is ten aanzien van het groot patent, is het groot vaarbewijs geldig voor alle in de artikelen 14, 15 en 16 bedoelde categorieën van schepen. Het voorbeeld van het Patentreglement Rijn wordt verder gevolgd in artikel 15 en 16 waarin de categorieën van schepen worden opgesomd waarvoor een beperkt groot vaarbewijs dan wel een klein vaarbewijs is vereist.

Het lengtecriterium is een belangrijker rol gaan spelen bij de vaststelling van de vaarbewijsplicht ten koste van het in de Binnenschepenwet veelvuldig gehanteerde criterium «bedrijfsmatig gebruik». De lengte bepaalt derhalve in eerste instantie de vaarbewijsplicht. Naar verwachting zal daardoor de

handhaafbaarheid van de vaarbewijsplicht verbeteren. Uit het oogpunt van harmonisatie met het Patentreglement Rijn is toepassing van het lengtecriterium wenselijk. Het onderscheid tussen recreatieve vaart en bedrijfsmatig personenvervoer – naast het criterium van de maximale snelheid – is alleen nog van belang bij een scheeps lengte van minder dan 25 meter. Bij schepen langer dan 25 meter wordt dus geen onderscheid meer gemaakt naar de wijze van exploitatie, noch naar de snelheid van het schip. Iedereen moet voor het varen met een schip boven die lengte een vaarbewijs hebben, waarvoor – evenals op de Rijn – tevens praktijkervaring noodzakelijk is. Met deze aanscherpingen van de regelgeving voor de grote recreatief gebruikte schepen wordt de harmonisatie met het Patentreglement Rijn sterk bevorderd en daarmee de veiligheid van de vaart vergroot. Kenmerkende verschillen die blijven bestaan tussen het Patentreglement Rijn en dit Binnenvaartbesluit betreffen met name de regels en voorschriften ten aanzien van veerboten, veerponten en snelle schepen. Deze verschillen blijven in stand omdat deze categorieën blijken artikel 1.03, vijfde lid, van het Patentreglement Rijn door het nationale recht van de lidstaten van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart (CCR) worden geregeld. De belangrijkste wijziging voor de bedrijfsmatige vaart ten opzichte van de Binnenschepenwet zijn de voorschriften ten aanzien van sleep- en duwboten. Op grond van het Patentreglement Rijn moet de schipper van een sleep- of duwboot in het bezit zijn van een groot rijnpatent, terwijl in de Binnenschepenwet een klein vaarbewijs volstond indien het gesleepte of geduwde schip korter is dan 20 meter. Op grond van de Binnenvaartwet is voor het voeren van de schepen, inclusief de categorie sleepduwboot, het bezit van een groot vaarbewijs vereist, tenzij ze blijken een verklaring uitsluitend als pleziervaarttuig worden gebruikt. Dan kan afhankelijk van de lengte ook worden volstaan met een beperkt groot vaarbewijs of een klein vaarbewijs. Voor het voeren van veerboten, veerponten die zijn bestemd of worden gebruikt voor het vervoer van meer dan twaalf passagiers buiten de bemanningsleden en van veerponten die ten opzichte van het water een hogere snelheid halen dan 30 km/uur is een groot vaarbewijs vereist. Wel zal evenals dit ook onder de Binnenschepenwet het geval was, gebruik kunnen worden gemaakt van vrijstellingen. De vrijstellingen op de vaarbewijsplicht op grond van de Binnenschepenwet, zoals bijvoorbeeld voor niet-vrijvarende veerponten en voor de zeilende passagiersvaart, zullen ook onder de Binnenvaartwet gaan gelden en zullen worden opgenomen in de Binnenvaartregeling. Samenvattend is de belangrijkste wijziging ten aanzien van de Binnenschepenwet dat voortaan ook de gezagvoerders van niet-bedrijfsmatig gebruikte schepen in het bezit moeten zijn van een groot vaarbewijs, indien het schip 40 meter of langer is, en in het bezit van een beperkt groot vaarbewijs, indien het schip langer is dan 25 meter en korter dan 40 meter. Het verkrijgen van een beperkt groot vaarbewijs gaat onder dezelfde voorwaarden als het verkrijgen

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

van een groot vaarbewijs, met dit verschil dat er niet vier jaar vaartijd, maar drie jaar vaartijd is vereist. De introductie van het beperkt groot vaarbewijs betekent voor de bedrijfsmatige vaart een verlichting van de vaarbewijzeisen zoals gesteld in de Binnenschepenwet. Schepen die bedrijfsmatig worden gebruikt en een lengte tussen de 20 en 40 meter hebben, vallen in de Binnenschepenwet onder de grootvaarbewijsplicht, maar kunnen nu ook varen met een beperkt groot vaarbewijs, waar dus een jaar minder vaartijd voor nodig is. De introductie van het beperkt groot vaarbewijs voor de pleziervaart gaat gepaard met een overgangsregime inhoudende dat iedereen die voor inwerkingtreding van de wet voer met een schip waarvoor kon worden volstaan met een klein vaarbewijs en waarvoor nu een beperkt groot vaarbewijs of een groot vaarbewijs vereist is, na de inwerkingtreding van de wet vrijgesteld zal zijn van de eis tot het bezitten van een beperkt groot vaarbewijs of van een groot vaarbewijs. Deze vrijstelling, waarvoor artikel 31, eerste lid, van de wet de grondslag biedt, zal in de Binnenvaartregeling worden uitgewerkt. In grote lijnen komt het erop neer dat iedereen die kan aantonen dat hij voor de datum van inwerkingtreding van de Binnenvaartwet in het bezit was van een schip waarvoor nu een beperkt groot vaarbewijs is voorgeschreven en waar hij tot de inwerkingtreding van de wet met een klein vaarbewijs mee mocht varen (en waarmee de persoon in kwestie ook aantoonbaar vaarervaring heeft) vrijgesteld is van de plicht tot het bezit van een beperkt groot vaarbewijs bij het uitoefenen van niet-bedrijfsmatige vaart met schepen uit deze doelgroep. Hetzelfde geldt voor personen in het bezit van nader te bepalen opleidingen, bijvoorbeeld het diploma MBL M3 van Scouting Nederland. Het bovenstaande geldt ook voor personen die voor de datum van inwerkingtreding van de Binnenvaartwet in het bezit waren van een schip waarvoor nu een groot vaarbewijs is voorgeschreven en waarmee ze tot de inwerkingtreding van de wet met een klein vaarbewijs konden volstaan. De periode waarbinnen men moet kunnen aantonen in aanmerking te komen voor de overgangsregeling zal worden begrensd tot twee jaar. Hoe moet worden aangetoond dat men onder de overgangsregeling valt, zal eveneens in de regeling worden vastgesteld. Daarnaast zal er in de regeling ook een vrijstelling worden opgenomen voor de deelnemers aan de pleziervaart die pas na inwerkingtreding van de wet een schip voeren dat onder de plicht van het beperkt groot vaarbewijs of groot vaarbewijs valt. Daarbij wordt gedacht aan een vrijstellingsregeling met betrekking tot het examen waarbij onderdelen van het vakkenpakket kunnen komen te vervallen. Bijvoorbeeld het examenvak laden en lossen, een vak dat voor de pleziervaart niet relevant is. Welke onderdelen van het examen voor het vaarbewijs daarvoor precies in aanmerking zullen komen, zal nader worden vastgesteld. Na afleggen van een examen komt men in het bezit van een attest dat recht geeft op een vrijstelling.

Uitgaande van het lengtecriterium betekenen de voorschriften in de artikelen 14, 15 en 16 voor de vaarbewijsplicht het volgende:

Schepen korter dan 15 meter:

Voor schepen korter dan 15 meter is geen vaarbewijs vereist, tenzij:

- het schip is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden. Dan is er namelijk een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 14);
- het schip door middel van zijn eigen mechanische voortstuwingsmiddelen een snelheid van meer dan 20 kilometer per uur ten opzichte van het water kan bereiken. Dan is er ofwel klein vaarbewijs ofwel een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 16 in samenhang met artikel 14);
- het schip behoort tot de volgende categorieën:
 1. bestemd of gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden;
 2. een veerpont als bedoeld in artikel 14;
 3. een veerboot, of
 4. een sleepboot, een duwboot of een sleepduwboot die niet blijkt een verklaring van Onze Minister uitsluitend wordt gebruikt als pleziervaartuig. Indien het schip wel tot een of meer van deze categorieën behoort is een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 14).

Schepen met een lengte van 15 meter tot 20 meter:

Voor schepen met een lengte van 15 meter tot 20 meter is een klein vaarbewijs vereist, tenzij:

- het schip is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden;
- het een veerpont is;
- het een veerboot is, of
- het een sleepboot, een duwboot of een sleepduwboot is die niet blijkt een verklaring van Onze Minister uitsluitend wordt gebruikt als pleziervaartuig. Doet een of meer van de uitzonderingen zich voor, dan is een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 14).

Schepen met een lengte van 20 meter tot 40 meter:

Voor schepen die geen pleziervaartuig zijn met een lengte van 20 meter tot 40 meter is een beperkt groot vaarbewijs vereist, tenzij:

- het schip is bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden;
- het een veerpont is;
- het een veerboot is, of
- het een sleepboot, een duwboot of een sleepduwboot is die niet blijkt een verklaring van Onze Minister uitsluitend wordt gebruikt als pleziervaartuig. Doet een of meer van de uitzonderingen zich voor dan is een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 14).

Schepen met een lengte van meer dan 20 meter:

Voor schepen met lengte van meer dan 20 meter is een groot vaarbewijs vereist, indien:

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

- het schip langer dan 40 meter is;
 - het schip korter dan 40 meter is en behoort tot de volgende categorieën:
 1. schip bestemd of wordt gebruikt voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanningsleden;
 2. een veerpont als bedoeld in artikel 14;
 3. een veerboot; of
 4. een sleepboot, een duwboot of een sleepduwboot die niet blijkens een verklaring van Onze Minister uitsluitend wordt gebruikt als pleziervaartuig.
- Doet een of meer van deze uitzonderingen zich voor dan is een beperkt groot vaarbewijs vereist (zie artikel 15)

Pleziervaartuigen met een lengte van ten minste 15 meter en minder dan 25 meter:

Schematisch ziet dat er als volgt uit:

		LENGTE SCHIP (ALLEEN VAREND OF DUWEND/SLEPEND)					
		15	20	25	40		
passagiersschip, veerboot.							
veerpont > 12 passagiers of $v \geq 30$ km/u							
Sleepboot, duwboot, sleepduwboot, niet zijnde een pleziervaartuig							
pleziervaartuig	$v \leq 20$ km/u						
	$v > 20$ km/u						
overige schepen	$v \leq 20$ km/u						
	$v > 20$ km/u						

Groot vaarbewijs

Beperkt Groot Vaarbewijs

Klein Vaarbewijs

Nb: Deze tabel geeft de uitgangspunten van de vaarbewijsplicht weer. Specifieke vaarbevoegdheidsbewijzen die op basis van een vrijstellingsregeling worden afgegeven (bijv. zeilbewijs, schipper rondvaartboot) zijn niet aan dit overzicht toegevoegd. Ook zijn overige vrijstellingen (bijv. voor niet-vrijvarende veerponten) niet aan dit overzicht toegevoegd, deze worden in de Binnenvaartregeling geregeld.

De belangrijkste wijziging voor de recreatieve vaart ten opzichte van de voormalige Binnenscheperwet is derhalve het voorschrift, dat voortaan ook de gezagvoerders van niet-bedrijfsmatig gebruikte schepen in het bezit moeten zijn van een groot vaarbewijs, indien het schip 40 meter of langer is, en in het bezit van een beperkt groot vaarbewijs, indien het schip ten minste 25 meter lang is en korter is dan 40 meter. Voor schepen kleiner dan 25 meter, maar 15 meter of langer, volstaat voor de pleziervaart een klein vaarbewijs. Nieuw is verder dat de houder van een het groot vaarbewijs niet op zijn 55^e en 60^e jaar een nieuw vaarbewijs hoeft aan te vragen, maar slechts opnieuw zijn medische geschiktheid moet aantonen door middel van de afgegeven medische verklaring, zie ook par. 4.1 van dit besluit. Wanneer de houder van het vaarbewijs de medische verklaring niet kan overleggen, is hij niet bevoegd te varen. Dit geldt

Voor pleziervaartuigen met een lengte van 15 meter tot 25 meter is een klein vaarbewijs vereist (zie artikel 16).

Pleziervaartuigen met een lengte van 25 meter tot 40 meter:

Voor pleziervaartuigen met een lengte van ten minste 25 meter en minder dan 40 meter is een beperkt groot vaarbewijs vereist (zie artikel 15).

Pleziervaartuigen met een lengte van meer dan 40 meter:

Voor pleziervaartuigen met een lengte van meer dan 40 meter is een groot vaarbewijs vereist (zie artikel 14).

ook voor de houders van het beperkt groot vaarbewijs.

Ten slotte is ook de verplichting uit de huidige Binnenscheperwet om een eigen verklaring over te leggen bij de aanvraag van een groot vaarbewijs, als men reeds een (ander type) groot vaarbewijs bezit, niet in dit besluit overgenomen. Immers, het bezitten van een groot vaarbewijs of beperkt groot vaarbewijs veronderstelt het voldoen aan de medische eisen (die voor de groot vaarbewijzen en het beperkt groot vaarbewijs dezelfde zijn).

Bijlage 3 Binnenvaartregeling (teksten over vaarbewijzen)

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1.1

1. In deze regeling wordt verstaan onder:
bevoegde autoriteit: autoriteit bedoeld in artikel 9, tweede lid, van de richtlijn 2006/87/EG of in de in artikelen 1.6, 1.9 en 1.13 bedoelde reglementen.
besluit: Binnenvaartbesluit;
duwbak: schip dat is bestemd voor het vervoer van goederen, geschikt om te worden geduwd en dat:
1°. niet is voorzien van eigen mechanische voortstuwingsmiddelen; onderscheidenlijk
2°. is voorzien van eigen mechanische voortstuwingsmiddelen die slechts voor verplaatsing over kleine afstanden geschikt zijn;
minister: Minister van Verkeer en Waterstaat;
open rondvaartboot: passagiersschip met een lengte op de waterlijn van minder dan 20 meter en dat:
a. is ingericht en bestemd uitsluitend voor rondvaarten met een niet-onderbroken vaarduur van ten hoogste twee uren,
b. geen gesloten opbouw heeft,
c. geen doorlopend dek heeft, en
d. niet is bestemd voor gebruik op de binnenwateren van zones 1 en 2;
Patentreglement Rijn: bij resolutie van 31 mei 2007 (protocol 2007-I-10) van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart vastgestelde Patentreglement Rijn;
2. Waar in deze regeling de aanduiding 'jaar' wordt gebruikt in relatie tot vaartijd, wordt hieronder verstaan 180 effectieve vaardagen in de binnenvaart. Binnen een periode 365 opeenvolgende dagen worden maximaal 180 dagen als vaartijd worden meegerekend. 250 Vaardagen in de zee- of kustvaart dan wel de visserij gelden als één jaar vaartijd.

HOOFDSTUK 6. GENEESKUNDIG ONDERZOEK

Artikel 6.1

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:
aanvrager: degene die in aanmerking wenst te komen voor de afgifte van:
a. een vaarbewijs als bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de wet of een Rijnpatent als bedoeld in artikel 1.03, eerste lid, van het Patentreglement Rijn,
b. een dienstboekje als bedoeld in respectievelijk artikel 5.11, eerste lid, of artikel 23.03, eerste lid, van het RosR 1995;
c. een vrijstellingsbewijs schipper rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype als bedoeld in artikel 7.6; of
d. een zeilbewijs als bedoeld in artikel 7.9;
arts: deskundige, bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de wet en de artikelen 2.01, derde lid, onderdeel a, 2.02, derde lid, onder a, 2.03, tweede lid, onder a, en 2.04, eerste lid, onder c, van het Patentreglement Rijn;

scheidsrechter: deskundige, bedoeld in artikel 28, derde lid, van de Wet;
medisch adviseur scheepvaart: medisch adviseur scheepvaart van de Inspectie Verkeer en Waterstaat of diens plaatsvervanger;
geneeskundig onderzoek: onderzoek, bedoeld in artikel 6.4, ter verkrijging van:
a. een vaarbewijs als bedoeld in artikel 25, eerste lid, van de wet of een Rijnpatent als bedoeld in artikel 1.03, eerste lid, van het Patentreglement Rijn,
b. een dienstboekje als bedoeld in respectievelijk artikel 5.11, eerste lid, alsmede artikel 23.03, eerste lid, van het RosR 1995;
eigen verklaring: verklaring, bedoeld in artikel 26, eerste lid, van het besluit.

Artikel 6.2

1. Een arts is de geneeskundige die bij beschikking op grond van artikel 40, eerste lid, van de Zeevaartbemanningwet is aangewezen.
2. Een scheidsrechter is de geneeskundigen die bij beschikking op grond van artikel 42, eerste lid, van de Zeevaartbemanningwet is aangewezen. De scheidsrechter is niet degene door wie het eerste onderzoek is verricht.

Artikel 6.3

1. De aanvrager wendt zich voor een geneeskundig onderzoek tot een arts, niet zijnde de behandelend arts van de aanvrager.
2. De arts gaat niet tot een geneeskundig onderzoek over dan nadat de aanvrager zich heeft gelegitimeerd en de arts in het register Shipexam van de Inspectie Verkeer en Waterstaat heeft kunnen vaststellen dat hij gezien de eerdere uitslagen of aantekeningen gerechtigd is de keuring te verrichten.

Artikel 6.4

1. De arts verricht het geneeskundig onderzoek op basis van de keuringseisen en keuringsaanwijzingen, opgenomen in bijlage 6.1.
2. Indien ingevolge bijlage 6.1 een medisch rapport is voorgeschreven, dan wel bij twijfel of de aanvrager voldoet aan de keuringseisen, vraagt de arts de benodigde geneeskundige informatie op bij de behandelend arts. Bij het ontbreken van voldoende informatie verwijst de arts de aanvrager voor een deelonderzoek door naar een specialist.
3. Het geneeskundig onderzoek wordt door de arts afgerond na ontvangst van de informatie van de behandelend arts of de uitslag van het specialistisch deelonderzoek.
4. De arts maakt uitsluitend gebruik van het keuringsformulier en de formulieren voor de geneeskundige verklaring en het bericht van afkeuring die hem door de medisch adviseur scheepvaart kosteloos worden verstrekt.
5. De arts bewaart het keuringsformulier en eventuele andere stukken betrekking hebbende op het onderzoek, gedurende vijftien jaar.

Artikel 6.5

1. De aanvrager is geschikt als hij voldoet aan de keuringseisen, opgenomen in bijlage 6.1. De arts vermeldt bij geschiktheid van de aanvrager de uitslag van het geneeskundig onderzoek op de geneeskundige verklaring, die is vastgesteld volgens het model, opgenomen in bijlage 6.2 en verstrekt de geneeskundige verklaring aan de aanvrager.
2. Bij tijdelijke geschiktheid van de aanvrager verstrekt de arts de aanvrager een geneeskundige verklaring van tijdelijke geschiktheid.
3. In het geval, bedoeld in het tweede lid, vindt een volgende keuring plaats door dezelfde arts die de aanvrager tijdelijk geschikt heeft bevonden, dan wel diens opvolger of waarnemer, tenzij de medisch adviseur scheepvaart instemt met keuring door een andere arts.

Artikel 6.6

1. De aanvrager is ongeschikt als hij niet voldoet aan de keuringseisen, opgenomen in bijlage 6.1. De arts die na het volledige geneeskundig onderzoek van oordeel is dat de aanvrager ongeschikt is, deelt dit de aanvrager mee. De arts overhandigt de aanvrager een bericht van afkeuring, dat is vastgesteld volgens het model, opgenomen in bijlage 6.3. De arts deelt de aanvrager tevens mee dat een heronderzoek kan worden aangevraagd bij een scheidsrechter.
2. In het geval, bedoeld in het eerste lid, verzendt de arts nog dezelfde dag het bericht van afkeuring, waarin de reden of redenen tot afkeuring zijn vermeld, aan de medisch adviseur scheepvaart. De medisch adviseur scheepvaart doet mededeling van de afkeuring aan de instanties die belast zijn met onderscheidenlijk de afgifte van vaarbewijzen, Rijnpatenten, zeilbewijzen, vrijstellingsbewijzen of dienstboekjes.
3. De aanvrager die een heronderzoek wenst, richt zich daarvoor tot een scheidsrechter onder toezending van het bericht van afkeuring.
4. Ten aanzien van het heronderzoek zijn de artikelen 6.3, tweede lid, en 6.4 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat reeds door de arts in orde bevonden onderdelen van de keuring niet behoeven te worden herhaald, tenzij over de uitslag twijfel bestaat bij de scheidsrechter.
Het heronderzoek kan bestaan uit het uitsluitend beoordelen van de reeds ter beschikking staande gegevens.
5. Indien de scheidsrechter na het heronderzoek van oordeel is dat de aanvrager medisch ongeschikt is, doet de medisch adviseur scheepvaart na ontvangst van het bericht van afkeuring hiervan mededeling aan de instanties die belast zijn met onderscheidenlijk de afgifte van vaarbewijzen, Rijnpatenten, vrijstellingsbewijzen of dienstboekjes.

Artikel 6.7

De arts die na het volledige geneeskundig onderzoek van oordeel is dat de aanvrager tijdelijk ongeschikt is, deelt dit de aanvrager mee. De arts overhandigt de aanvrager een verklaring van tijdelijke ongeschiktheid. In afwijking van artikel 6.6, eerste lid, deelt de arts de aanvrager tevens mee

dat een heronderzoek kan worden aangevraagd bij dezelfde arts die de aanvrager tijdelijk geschikt heeft bevonden, dan wel diens opvolger of waarnemer, tenzij de medisch adviseur scheepvaart instemt met keuring door een andere arts.

Artikel 6.8

Indien nog geen heronderzoek heeft plaatsgevonden, is een geneeskundige verklaring, waarop is aangegeven dat de aanvrager geschikt is en die is afgegeven nadat hij door een andere arts ongeschikt is bevonden, ongeldig.

Artikel 6.9

De aanvrager die met toepassing van artikel 26, eerste lid, van het besluit, een eigen verklaring overlegt aan de instantie die het vaarbewijs afgeeft, maakt daartoe gebruik van het formulier dat is opgenomen in bijlage 6.4.

Artikel 6.10

1. Indien alle vragen van de eigen verklaring met 'nee' zijn beantwoord, stuurt de aanvrager de ingevulde en ondertekende eigen verklaring samen met de aanvraag voor het vaardocument naar de instantie die belast is met de afgifte van het vaarbewijs dat hij aanvraagt.
2. Indien ten minste een van de vragen van de eigen verklaring met 'ja' is beantwoord wordt deze voorzien van een aantekening van een arts naar eigen keuze waaruit de aard en de ernst van de afwijking blijkt.
3. De aanvrager verzendt de in het eerste lid bedoelde eigen verklaring ter beoordeling aan:
 - a. de medisch adviseur scheepvaart indien de eigen verklaring betrekking heeft op het klein vaarbewijs, dan wel het groot vaarbewijs; of
 - b. de keuringsartsen voor het klein vaarbewijs indien de eigen verklaring betrekking heeft op dat vaarbewijs.

Artikel 6.11

1. In het geval, bedoeld in artikel 6.10, eerste lid, verklaart de beoordelaar de aanvrager geschikt of ongeschikt op basis van de keuringseisen en keuringsaanwijzingen, opgenomen in bijlage 6.1. In geval van twijfel kan de beoordelaar de aanvrager oproepen voor een nader onderzoek. Indien nodig kan de beoordelaar de aanvrager doorverwijzen voor een deelonderzoek naar een specialist.
2. De aanvrager is geschikt als hij naar het oordeel van de beoordelaar voldoet aan de keuringseisen en keuringsaanwijzingen, opgenomen in bijlage 6.1. In dat geval verstrekt de beoordelaar de aanvrager een geneeskundige verklaring, die is vastgesteld volgens het model, opgenomen in bijlage 6.2.
3. De aanvrager is ongeschikt als hij niet voldoet aan de keuringseisen, opgenomen in bijlage 6.1. In het geval, dat de beoordelaar de aanvrager ongeschikt verklaart, zendt de beoordelaar de aanvrager een bericht van afkeuring, onder mededeling van de mogelijkheid van heronderzoek.
4. In het geval, bedoeld in het derde lid, zendt de beoordelaar de medisch adviseur scheepvaart nog dezelfde dag het bericht van afkeuring, waarin de reden of redenen tot afkeuring zijn vermeld.

5. De aanvrager die ongeschikt is verklaard en een heronderzoek wenst, wendt zich tot een scheidsrechter die niet reeds bij de beoordeling van de eigen verklaring was betrokken. Ten aanzien van het heronderzoek zijn de artikelen 6.3, tweede lid, en 6.4 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat het heronderzoek kan bestaan uit het uitsluitend beoordelen van de ter beschikking staande gegevens.

6. De medisch adviseur scheepvaart doet mededeling van de afkeuring aan de instanties die belast zijn met de afgifte van onderscheidenlijk vaarbewijzen, Rijnpatenten, zeilbewijzen, vrijstellingsbewijzen of dienstboekjes.

7. De keuringsartsen voor het klein vaarbewijs doen melding van de afkeuring aan de instantie belast met de afgifte van klein vaarbewijzen.

Artikel 6.12

De resultaten van het geneeskundig onderzoek worden door de arts, volgens de instructies van de medisch adviseur scheepvaart binnen de door deze vast te stellen termijn, aangegeven in het digitale register Shipexam van de Inspectie Verkeer en Waterstaat.

Artikel 6.13

De Minister kan aanwijzingen geven ter uitvoering van de in dit hoofdstuk opgenomen bepalingen.

HOOFDSTUK 7. VAARBEWIJZEN EN RADARPATENTEN

§ 1. Vaarbewijzen en vrijstellingen

Artikel 7.1

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

klein vaarbewijs I: klein vaarbewijs voor de vaart op rivieren, kanalen en meren;

klein vaarbewijs II: klein vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren;

beperkt groot of groot vaarbewijs A: beperkt groot of groot vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren;

beperkt groot of groot vaarbewijs B: beperkt groot of groot vaarbewijs voor de vaart op rivieren, kanalen en meren.

Artikel 7.2

Dit hoofdstuk is van toepassing op de in artikel 1.2 bedoelde binnenwateren uitgezonderd de Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek.

Artikel 7.3

Het klein, beperkt groot en groot vaarbewijs worden vastgesteld volgens de modellen opgenomen in bijlage 7.3.

Artikel 7.4

1. Een vaarbewijs is niet vereist, behoudens voor zover het betreft schepen als bedoeld in artikel 16, onderdeel d, van het besluit, voor schepen gebezigd ten behoeve van reiniging van grachten en soortgelijke wateren.

2. Een vaarbewijs is niet vereist, behoudens voor zover het betreft schepen als bedoeld in artikel 16, onderdelen c en d, van het besluit, voor Belgische

redebotten op de Westerschelde en in de daarmee in open verbinding staande havens en voorhavens.

3. Een vaarbewijs is niet vereist voor schepen als bedoeld in artikel 16, onderdelen b en d, van het besluit, die deelnemen aan wedstrijden op binnenwateren die voor het openbaar scheepvaartverkeer niet toegankelijk zijn.

Artikel 7.5

Een vaarbewijs is niet vereist, behoudens voor zover het betreft schepen als bedoeld in artikel 16, onderdeel d, van het besluit, voor open rondvaartboten als bedoeld in artikel 3.1, bestemd of gebezigd voor het bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanning, met een lengte gemeten op het vlak van de grootste inzinking van minder dan 15 meter, voor zover de schipper in het bezit is van een klein vaarbewijs en indien het schip vaart op de binnenwateren van zone 4, dan wel op de Beulakerwiede of de Belterwiede;

Artikel 7.6

1. Artikel 14, eerste lid, aanhef en onderdeel b van het besluit, is niet van toepassing voor rondvaartboten van het Amsterdams grachtentype, als bedoeld in artikel 3.1 voor zover varend op de binnenwateren van zone 3 of zone 4, en voor zover de schipper in het bezit is van:

a. het vrijstellingsbewijs schipper rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype overeenkomstig het model opgenomen in bijlage 7.4; en

b. een verklaring van de vaarwegbeheerder houdende de vermelding voor welke wateren, behorende tot zone 3, het vrijstellingsbewijs geldt alsmede de voorwaarden waaronder op deze wateren mag worden gevaren.

2. Het in het eerste lid bedoelde vrijstellingsbewijs wordt door de minister afgegeven na overlegging van:

a. het diploma Schipper rondvaartboot beperkt vaargebied, zoals opgenomen in het Centraal Register Beroepsopleidingen met de code 95050;

b. een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de wet, niet ouder dan dertien weken; en

c. een dienstboekje als bedoeld in artikel 5.4.1, waaruit blijkt dat de aanvrager een vaartijd van ten minste een jaar als lichtmatroos heeft doorlopen.

3. Op de aanvraag van het in het eerste lid bedoelde vrijstellingsbewijs is artikel 1.4 van overeenkomstige toepassing.

4. Op het in het eerste lid, onderdeel a, bedoelde vrijstellingsbewijs zijn artikel 27, eerste lid, en artikel 30 van de wet van overeenkomstige toepassing.

5. Met betrekking tot het aantonen van zijn lichamelijke en geestelijke geschiktheid zijn op de houder van het in het eerste lid bedoelde vrijstellingsbewijs artikel 27, tweede lid, en artikel 28 van het besluit van overeenkomstige toepassing.

6. Het in het eerste lid bedoelde vrijstellingsbewijs is aan boord van het schip.

Artikel 7.7

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

De artikelen 14, eerste lid, en 15, eerste lid, van het besluit, zijn niet van toepassing op gierponten, kabelponten en andere niet-vrijvarende veerponten op de rivieren, kanalen en meren indien de schipper in het bezit is van een klein vaarbewijs, en:

- a. de veerpont is uitgerust met een marifooninstallatie en de schipper in het bezit is van een bedieningscertificaat; of
- b. de veerpont is uitgerust met een radarinstallatie en de schipper in het bezit is van het certificaat Radaropleiding voor objectenpersoneel van de vakopleiding Transport en Logistiek, van de Maritieme academie, van het Scheepvaart- en Transportcollege STC of een getuigschrift van een andere door de Minister aangewezen of erkende opleiding.

Artikel 7.8

1. Artikel 15, eerste lid, van het besluit is niet van toepassing op pleziervaartuigen met een lengte van 25 tot 40 meter, indien de schipper in het bezit is van een groot pleziervaartbewijs, overeenkomstig het model opgenomen in bijlage 7.4, voorzien van de aantekening 'tot 40 meter'.

2. Artikel 15, eerste lid, en artikel 14, eerste lid, onderdeel a, van het besluit zijn niet van toepassing voor pleziervaartuigen met een lengte van ten minste 25 meter, indien de schipper in het bezit is van een groot pleziervaartbewijs, overeenkomstig het model opgenomen in bijlage 7.4, voorzien van de aantekening '40 meter plus'.

3. Het in het eerste lid bedoelde groot pleziervaartbewijs wordt, na overlegging van een geldig klein vaarbewijs, door de minister afgegeven aan:

- a. de houder van het door de Stichting VAMEX afgegeven diploma CWO groot motorschip;
- b. de houder van een ander hiertoe door de minister erkend diploma;
- c. degene die aantoont dat hij bij het in werking treden van de wet eigenaar was van een pleziervaartuig met een lengte van 25 tot 40 meter, alsmede in het bezit was van een klein vaarbewijs, onderscheidenlijk aan zijn partner en gezinsleden die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Binnenvaartwet in het bezit waren van een klein vaarbewijs; of
- d. degene die bij het in werking treden van de wet in het bezit was van een klein vaarbewijs en een verklaring kan tonen van de organisatie die, als eigenaar van een pleziervaartuig van 25 tot 40 meter lengte, verklaart dat hij bij het in werking treden van de wet mocht varen met dat vaartuig.

4. Het in het tweede lid bedoelde groot pleziervaartbewijs wordt, na overlegging van een geldig klein vaarbewijs, door de minister afgegeven aan:

- a. degene die aantoont dat hij bij het in werking treden van de wet eigenaar was van een pleziervaartuig met een lengte van meer dan 40 meter, alsmede in het bezit was van een klein vaarbewijs, onderscheidenlijk aan zijn partner en gezinsleden die bij het in werking treden van de wet in het bezit waren van een klein vaarbewijs;
- b. aan degene die bij het in werking treden van de wet in het bezit was van een klein vaarbewijs

en een verklaring kan tonen van de organisatie die, als eigenaar van een pleziervaartuig van meer dan 40 meter lengte, verklaart dat hij bij het in werking treden van de wet mocht varen met dat vaartuig.

5. De in het eerste en tweede lid bedoelde groot pleziervaartbewijzen worden afgegeven voor rivieren, kanalen en meren aan de aanvrager die op het tijdstip van inwerkingtreding van de Binnenvaartwet houder is van een klein vaarbewijs I, onderscheidenlijk voor alle binnenwateren aan de aanvrager die op dat tijdstip houder is van een klein vaarbewijs II.

6. De in het derde lid, onderdelen a en b, bedoelde diploma's worden verkregen na het behalen van een door de minister goedgekeurd examen.

7. De in het derde lid, onderdelen c en d, of de in het vierde lid bedoelde personen kunnen tot uiterlijk twee jaar na het in werking treden van dit artikel een aanvraag ter verkrijging van een groot pleziervaartbewijs indienen.

8. Op het groot pleziervaartbewijs zijn artikel 30 van de wet alsmede artikel 1.4 van overeenkomstige toepassing.

9. Met betrekking tot het aantonen van zijn lichamelijke en geestelijke geschiktheid zijn op de houder van het groot pleziervaartbewijs artikel 22, vierde en vijfde lid, en artikel 26 van het besluit van overeenkomstige toepassing.

10. Het groot pleziervaartbewijs is tijdens de vaart aan boord van het schip.

Artikel 7.9

1. De artikelen 14, eerste lid, onderdelen a, b en c, onder 1°, en 15, eerste lid, alsmede 16 van het besluit, zijn niet van toepassing op schepen, bestemd of gebruikt voor bedrijfsmatig vervoer van personen en ingericht om hoofdzakelijk door middel van zeilen te worden voortbewogen, indien de schipper in het bezit is van een zeilbewijs overeenkomstig het model opgenomen in bijlage 7.4.

2. Het zeilbewijs wordt door de minister afgegeven na overlegging van:

- a. het diploma Schipper zeilvaart van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen of de Stichting OnderwijsFonds voor de Scheepvaart, dan wel het diploma Stuurman Kleine Zeilvaart van de Enkhuizer zeevaartschool;
- b. een geneeskundige verklaring als bedoeld in artikel 28, eerste lid, van de wet, niet ouder dan dertien weken; en
- c. een dienstboekje als bedoeld in artikel 5.11, waaruit blijkt dat de aanvrager een vaartijd van twee jaar als matroos aan boord van zeilschepen heeft doorlopen.

3. Het in het tweede lid, onderdeel a, bedoelde diploma wordt verkregen na het behalen van een door de minister goedgekeurd examen.

4. Op de aanvraag van het zeilbewijs is artikel 1.4 van overeenkomstige toepassing.

5. Op het zeilbewijs zijn artikel 27, eerste lid, en artikel 30 van de wet van overeenkomstige toepassing.

6. Met betrekking tot het aantonen van zijn lichamelijke en geestelijke geschiktheid zijn op de

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

houder van het zeilbewijs artikel 27, tweede lid, en artikel 28 van het besluit van overeenkomstige toepassing.

7. Het eerste, vijfde en zesde lid zijn van overeenkomstige toepassing op zeilbewijzen afgegeven door de Stichting Koninklijk OnderwijsFonds voor de Scheepvaart.

8. Het zeilbewijs is aan boord van het schip.

Artikel 7.9a

1. De in artikel 22, tweede en derde lid, van het besluit bedoelde geneeskundige verklaring die naast het vaarbewijs wordt getoond, is een verklaring afgegeven overeenkomstig het model in bijlage 6.2.

2. Onverminderd het bepaalde in artikel 22, tweede lid, van het besluit kan ook worden volstaan met een op 50-jarige, 55-jarige en 60-jarige leeftijd verkregen vaarbewijs. De geneeskundige verklaring hoeft in dat geval niet naast het vaarbewijs te worden getoond.

3. Onverminderd het bepaalde in artikel 22, derde lid, van het besluit kan ook worden volstaan met een na het bereiken van de 65-jarige leeftijd jaarlijks verkregen vaarbewijs. De geneeskundige verklaring hoeft in dat geval niet naast het vaarbewijs te worden getoond.

§ 2. Erkenningen

Artikel 7.10

De minister kan een bewijs van vaarbekwaamheid erkennen voor de vaart op rivieren, kanalen en meren of voor de vaart op alle binnenwateren, voor zover het bewijs naar zijn oordeel voldoende waarborg biedt voor het veilig voeren van een schip op de betrokken wateren.

Artikel 7.11

De in bijlage 7.1 genoemde buitenlandse bewijzen van vaarbekwaamheid worden erkend als bedoeld in artikel 17, vierde lid, onderdeel a, van het besluit.

Artikel 7.12

De in bijlage 7.2 genoemde bewijzen van vaarbekwaamheid onderscheidenlijk getuigschriften worden erkend voor gehele respectievelijk gedeeltelijke vrijstelling van het onderzoek naar de kennis en bekwaamheid om een schip te voeren, bedoeld in artikel 20, eerste lid, onderdeel b, van het besluit.

§ 3. Radarpatenten

Artikel 7.13

Onverminderd het gestelde in artikel 1.9 zijn de bepalingen met betrekking tot de radarpatenten van het Patentreglement Rijn en de artikelen 1.11 en 1.12 van overeenkomstige toepassing op de andere binnenwateren dan de Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek.

§ 4. Examens

Artikel 7.14

In deze paragraaf wordt onder examinator verstaan de instellingen of personen bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de wet.

Artikel 7.15

1. Het examen ter verkrijging van het klein vaarbewijs I heeft betrekking op de volgende onderwerpen:

- de wettelijke bepalingen, voor zover deze van belang zijn voor de veiligheid van de vaart op rivieren, kanalen en meren;
 - de behandeling van de voortstuwingswerktuigen;
 - de veiligheidsmaatregelen;
 - de waterwegen, de omstandigheden van het vaarwater en elementaire meteorologie;
 - het varen, manoeuvreren en de onder bijzondere omstandigheden te nemen maatregelen.
2. Het examen ter verkrijging van het klein vaarbewijs II heeft betrekking op de in het eerste lid genoemde onderwerpen alsmede op:
- de wettelijke bepalingen, voor zover deze van belang zijn voor de veiligheid van de vaart op de Westerschelde, de Eems en de Dollard;
 - het gebruik van nautische bescheiden;
 - de koers- en plaatsbepaling;
 - meteorologie.

Artikel 7.16

1. Het examen ter verkrijging van het beperkt groot vaarbewijs A en het groot vaarbewijs A heeft betrekking op de onderwerpen, genoemd in deel 1 van hoofdstuk A en hoofdstuk C van bijlage II van richtlijn nr. 96/50/EG.

2. Het examen ter verkrijging van het beperkt groot vaarbewijs B en het groot vaarbewijs B, heeft betrekking op de onderwerpen, genoemd in deel 2 van hoofdstuk A en hoofdstuk C van bijlage II van richtlijn nr. 96/50/EG.

3. Een wijziging van bijlage II van richtlijn nr. 96/50/EG gaat voor de toepassing van dit artikel gelden met ingang van de dag waarop aan de betrokken wijzigingsrichtlijn uitvoering moet zijn gegeven.

Artikel 7.17

1. Nadat het examen ter verkrijging van het vaarbewijs met gunstig gevolg is afgelegd, wordt de verklaring, bedoeld in artikel 26, eerste lid, van de wet, afgegeven.

2. De verklaring vermeldt voor welk van de in artikel 13 van het besluit bedoelde vaarbewijzen het examen is afgelegd.

Artikel 7.18

1. Om voor de afgifte van een beperkt groot vaarbewijs dan wel een groot vaarbewijs in aanmerking te komen beschikt de aanvrager over de verklaring, bedoeld in artikel 7.17, en toont hij daarnaast aan, dat hij een vaartijd heeft doorlopen van ten minste drie onderscheidenlijk vier jaren.

2. Als vaartijd, bedoeld in het eerste lid, komt in aanmerking de ervaring die de aanvrager na het bereiken van de 16-jarige leeftijd heeft opgedaan als lid van:

- de debemanning van een binnenschip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart; of
- een binnenschip met een lengte van 15 meter of meer, bestemd voor de niet-bedrijfsmatige vaart, op de binnenwateren van de Europese Unie of op binnenwateren die de buitengrens van de Unie overschrijden.

Vaarbewijzen voor de pleziervaart op de Nederlandse binnenwateren per 1 juli 2009

3. Als vaartijd als bedoeld in het eerste lid komt voor degene die dienst doet of heeft gedaan als registerloods tevens in aanmerking het in een periode van 48 maanden op binnenwateren ten minste gedurende 64 dagreizen besturen van een binnenschip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart.
4. De beoordeling van de vaartijd geschiedt door de minister.

Artikel 7.19

1. Indien de aanvrager aantoont ervaring te hebben opgedaan als lid van de dekbemanning van een schip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart ter zee, of van een schip met een lengte van 15 meter of meer, bestemd voor de niet-bedrijfsmatige vaart ter zee, wordt voor elk jaar van deze ervaring de periode, bedoeld in artikel 7.18, eerste lid, verminderd met een jaar, doch met ten hoogste een vaartijd van twee jaren, waarbij 250 zeedagen als een jaar vaartijd als bedoeld in artikel 7.18, eerste lid, gelden.

2. Indien de aanvrager houder is van een diploma van een opleiding voor de binnenvaart, waarvan praktijkstages deel uitmaken, wordt de periode, bedoeld in artikel 7.18, eerste lid, verminderd met de duur van deze opleiding, doch met ten hoogste een vaartijd van drie jaren.

3. Indien de aanvrager een praktijkexamen heeft afgelegd voor het besturen van een schip waarvan de vaareigenschappen naar het oordeel van de minister vergelijkbaar zijn met die van een schip waarvan de schipper bij het varen op de binnenwateren voorzien moet zijn van een groot of beperkt groot vaarbewijs, kan de periode, bedoeld in artikel 7.18, eerste lid, worden verminderd met ten hoogste drie jaren.

Onder een praktijkexamen wordt voor de toepassing van dit lid verstaan:

- a. een praktijkexamen dat door de minister is erkend;
- b. een praktijkexamen dat bij internationale regeling of door een bevoegde autoriteit in het buitenland en door de minister is erkend.

4. Indien de aanvrager die dienst doet of heeft gedaan als registerloods aantoont ervaring te hebben opgedaan als lid van de dekbemanning van een schip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart ter zee, wordt voor elk geheel jaar van deze ervaring de periode, bedoeld in artikel 7.18, derde lid, verminderd met negen maanden en wordt het vereiste aantal dagreizen waarop een binnenschip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart, bestuurd wordt, verminderd met twaalf dagreizen, doch tot niet minder dan een vaartijd van twaalf maanden waarin tenminste gedurende zestien dagreizen een binnenschip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart, is bestuurd.

Artikel 7.20

1. De examinator biedt ten minste eenmaal per jaar de mogelijkheid examens af te leggen. Hij maakt tijdig bekend voor welk tijdstip en bij wie aanmelding voor een examen dient te geschieden. Hij vermeldt tevens welke vergoeding voor het afleggen van het examen verschuldigd is, alsmede de wijze van betaling.

2. De examinator zorgt dat de examens worden afgenomen in daartoe geschikte locaties. Hij zorgt voor toezicht en een goede gang van zaken bij het examen. Onder meer worden maatregelen getroffen om bedrog te voorkomen.

3. Indien zich tijdens het examen onregelmatigheden hebben voorgedaan stelt de examinator zo spoedig mogelijk een verslag op omtrent het voorgevallene.

4. De examinator bewaart het verslag en de examenbescheiden gedurende een jaar na afloop van het examen.

Artikel 7.21

1. De examens ter verkrijging van een klein vaarbewijs, een beperkt groot vaarbewijs en een groot vaarbewijs worden afgenomen met inachtneming van een examenreglement en een examenprogramma die zijn goedgekeurd door de minister.

2. De minister keurt het examenreglement en het examenprogramma slechts goed indien deze naar zijn oordeel voldoende waarborgen bevatten dat de vereiste kennis en bekwaamheid van de kandidaat naar behoren worden onderzocht.

§ 5. Vervanging en afgifte van duplicaten van vaarbewijzen

Artikel 7.22

1. Een aanvraag tot afgifte van een duplicaat wordt door de houder van het vaarbewijs ingediend bij de instantie die door de minister is belast met de afgifte van het vaarbewijs, onder vermelding van de reden.

2. Indien het vaarbewijs verloren is geraakt, wordt een bewijs van aangifte bij de plaatselijke politie tegelijk met de aanvraag overgelegd.

3. Voor zover het vaarbewijs nog aanwezig is, wordt dit tegelijk met de aanvraag overgelegd.

4. Indien de houder van een verloren geraakt vaarbewijs dit weer tot zijn beschikking heeft gekregen, levert hij dit vaarbewijs onverwijld in bij de instantie die door de minister is belast met de afgifte van het vaarbewijs.

Artikel 7.23

1. Bij naamswijziging van de houder van het vaarbewijs, en indien de geldigheidsduur van het vaarbewijs niet langer dan een jaar verstreken is, kan onder handhaving van de oorspronkelijke geldigheidsduur een vaarbewijs voorzien van de gewijzigde gegevens worden afgegeven.

2. Een aanvraag tot afgifte van een vaarbewijs als bedoeld in het eerste lid wordt door de houder van het vaarbewijs ingediend bij de instantie die door de minister is belast met de afgifte van het vaarbewijs, onder vermelding van de reden.

3. Bij de aanvraag wordt het te vervangen vaarbewijs ingeleverd.

Artikel 12.3

Vaarbewijzen, afgegeven overeenkomstig de Regeling vaststelling model klein vaarbewijs onderscheidenlijk de Regeling vaststelling model groot vaarbewijs, blijven geldig met inachtneming van die regelingen, totdat hun geldigheid is verstreken.

Artikel 12.5

1. De tot 1 juli 2009 door de Stichting Commissie Watersport Opleidingen te Nieuwegein afgegeven diploma's CWO groot motorschip alsook het door Scouting Nederland afgegeven diploma Machtiging voor bootleiding (MBL) M3 gelden als het in artikel 7.8, derde lid, onderdeel a, bedoelde door de Stichting VAMEX afgegeven diploma.

2. Gedurende twee jaar na inwerkingtreding van de wet geldt een krachtens de Binnenschepenwet afgegeven klein vaarbewijs als het in artikel 7.8 bedoelde groot pleziervaartbewijs.

NB. De bijlagen van de Binnenvaartregeling m.b.t. de modellen van de vaarbewijzen zijn hier niet overgenomen.

BIJLAGE 6.1: KEURINGSAAWIJZINGEN EN KEURINGSEISEN ALS BEDOELD IN ARTIKEL 6.4, EERSTE LID

Hoofdstuk 1. Algemene keuringsaanwijzingen

Artikel 1 Inleiding

Van groot belang is vooral het tijdig herkennen en (laten) behandelen van die aandoeningen die een duidelijk risicoverhogende factor betekenen. In het algemeen dient de betrokkene om in aanmerking te komen voor een geneeskundige verklaring vrij te zijn van enige afwijking, ziekte of verwonding die een veilige uitoefening van de werkzaamheden belemmert. Daarnaast mag de aanwezigheid van de betrokkene aan boord geen gevaar opleveren voor de gezondheid van de overige opvarenden.

Artikel 2 Overleg met de medisch adviseur

Indien bij de beoordeling van de geschiktheid twijfels rijzen, vindt daarover overleg plaats met de medisch adviseur scheepvaart. De verantwoordelijkheid voor de beslissing blijft echter bij de keurend arts.

Artikel 3 Specifieke werkzaamheden aan boord

Bij de keuring is men zich terdege bewust van de specifieke werkomstandigheden aan boord, die afhankelijk van het soort schip en vaargebied sterk kunnen variëren:

- het werk aan boord vertoont onregelmatige fysieke en psychische piekbelastingen;
- het werk aan boord brengt een forse lichamelijke belasting met zich mee, waarbij veel traplopen, het manoeuvreren rond obstakels en beperkte bewegingsruimte met soms een ongunstige werkhouding extra belasting van het bewegingsapparaat met zich mee brengen;
- door de aard van de werkzaamheden is er niet altijd gelegenheid om op regelmatige tijden te eten en te slapen.

Artikel 4 Waakzaamheid en concentratievermogen

Rekening wordt gehouden met het feit dat er aan boord vele werkzaamheden zijn waarbij langdurige concentratie is vereist:

- het navigeren, waarbij vooral voortdurend aandacht is geboden tijdens het varen 's nachts, bij mist en onder slechte weersomstandigheden;
- het werken met en het verantwoordelijk zijn voor het vervoer van gevaarlijke stoffen;
- het werken aan en in de buurt van werktuigen met bewegende delen, zoals kranen, lieren, ankerspillen, etc.;
- het uitvoeren van werkzaamheden aan elektrische leidingen en stoomleidingen;
- het verrichten van werkzaamheden op grote hoogte of in en om diepe ruimten.

Artikel 5 Geneesmiddelengebruik

Bij gebruik van geneesmiddelen laat de arts zich leiden door de navolgende richtlijnen:

- het aangewezen zijn op het gebruik van geneesmiddelen welke neveneffecten hebben in de zin van: duizeligheid, verminderd concentratie- en reactievermogen, psychische stoornissen, of invloed op de circulatie, kan een reden zijn voor ongeschiktheid. Voor het gebruik van antidiabetica en, anti-epileptica wordt verwezen naar de desbetreffende artikelen in de keuringseisen;
- het aangewezen zijn op het gebruik van geneesmiddelen met een nauwe therapeutische breedte is een reden voor ongeschiktheid;
- indien geneesmiddelen worden gebruikt die zich met de veiligheid van het varen laten verenigen, moet bij de afgifte van een geneeskundige verklaring worden overwogen of de betrokkene de (bij)werkingen van het geneesmiddel begrijpt en de voorschriften van de arts nauwgezet naleeft.

Artikel 6 Uitgangspunten voor afkeuring

De medische maatstaven die zijn beschreven in § 2 tot en met § 5 dienen te worden gehanteerd bij de keuring voor een geneeskundige verklaring. Medisch ongeschikt voor de binnenvaart is de persoon die niet voldoet aan deze maatstaven. De arts laat zich bij een beslissing tot afkeuring verder leiden door de navolgende algemene richtlijnen: medisch ongeschikt voor de binnenvaart is de persoon, die lijdt aan een ziekte, afwijking of verwonding:

- waardoor een veilige uitoefening van de werkzaamheden belemmerd kan worden;
- waardoor betrokkene niet te allen tijde in staat is om adequaat te handelen in geval van nood;
- die tijdens de functie-uitoefening aan boord kan verergeren, in die zin dat daardoor een onaanvaardbaar risico voor de gezondheid of veiligheid van hemzelf of de overige opvarenden ontstaat, of ernstige hinder voor andere personen aan boord; of
- die een behandeling behoeft, waarbij voortdurend medisch toezicht is vereist of waarbij acuut ingrijpen door een medicus noodzakelijk kan worden.

Hoofdstuk 2. Keuringseisen

§ 1. Het gezichtsvermogen

Artikel 7

Bij een progressieve of chronische oogaandoening is een specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat het gezichtsvermogen niet dusdanig wordt bedreigd dat binnen afzienbare tijd niet meer kan worden voldaan aan de criteria:

a. Gezichtsscherpte:

getest bij daglicht bedraagt deze, met of zonder optische hulpmiddelen ten minste 0,8 met beide ogen gezamenlijk. Met één oog zien is toegestaan. Indien bij de keuring gebruik moet worden gemaakt van optische correctiemiddelen, moet aan de keurend arts een adequate reservebril worden getoond;

b. Contrastzien:

alleen in twijfelgevallen te onderzoeken: mesotest zonder verblinding bij een helderheidsniveau van 0,032 cd/m². Resultaat is contrast 1:2,7;

c. Gewenning aan de duisternis:

alleen in twijfelgevallen te onderzoeken: het resultaat mag niet meer dan een log-eenheid van de normaalkromme afwijken;

d. Gezichtsveld:

afwijkingen in het gezichtsveld van het oog met de beste gezichtsscherpte zijn niet toegestaan. In geval van twijfel dient perimetrisch onderzoek verricht te worden;

e. Kleurenonderscheidingsvermogen:

bij het onderzoek van het kleurenonderscheidingsvermogen, verricht bij de in de betreffende test voorgeschreven belichting is een score van 2 fouten bij de Ishiharatest een reden voor nader onderzoek met een specialistische kleurentest, tenzij uit verslag van een eerder onderzoek door een oogarts al blijkt dat onderstaande grenzen niet worden overschreden. Een reden voor ongeschiktheid is een grotere afwijking dan de volgende uitkomsten:

1°. Farnsworth Panel D15 test: ongestoord; danwel

2°. Hardy, Rand and Rittler (HRR): 'mild'; danwel

3°. Tokyo Medical College (TMC): 'second degree'; danwel

4°. Stilling/Velhagen: ongestoord; danwel

5°. Boström: ongestoord; danwel

6°. Holmer-Wright B: ten hoogste 8 fouten bij 'small'; danwel

7°. een equivalente uitkomst bij een gelijkwaardige kleurentest.

In geval van twijfel kan onderzoek plaatsvinden met de anomaloscoop, (waarbij de anomaal quotiënt moet liggen tussen 0,7 en 1,4) of met een andere gelijkwaardige test;

f. Motiliteit:

Onbelemmerde beweeglijkheid van de ogen; geen dubbelzien.

§ 2. Het gehoorvermogen

Artikel 8

1. Het gehoorvermogen is als voldoende te beschouwen, indien het gemiddelde gehoorverlies met elk oor afzonderlijk, de waarde van 40 dB niet overschrijdt voor de frequenties 500, 1000, 2000 en 3000 Hz.

2. Indien de waarde van 40 dB wordt overschreden, is het gehoorvermogen toch als voldoende aan te merken als met een hoortoestel, de conversatiespraak met elk oor afzonderlijk op 2 meter duidelijk wordt verstaan.

§ 3. Ziekten of lichamelijke gebreken

Artikel 9 Aandoeningen die gepaard gaan met bewustzijns- of evenwichtsstoornissen

1. Alle aandoeningen die gepaard gaan met bewustzijns- of evenwichtsstoornissen, alsmede aanvallen van draaiduizeligheid of onbedwingbare slaap zijn een reden voor ongeschiktheid.

2. Alle vormen van epilepsie in de anamnese, al dan niet medicamenteus behandeld, zijn een reden voor ongeschiktheid. Uitzonderingen hierop zijn:

a. goedkeuring is mogelijk indien de laatste aanval heeft plaatsgevonden voor het levensjaar en nadien geen anti-epileptica zijn gebruikt;

b. goedkeuring (zie onder e) is mogelijk twee jaar (beperkt groot vaarbewijs, groot vaarbewijs, Rijnpatent, dienstboekje) respectievelijk één jaar (klein vaarbewijs) na een eenmalige epileptische aanval, zonder duidelijke oorzaak, zonder behandeling met anti-epileptica, indien op een standaard-, slaaponthoudings- en slaap-EEG geen afwijkingen in epileptische zin worden gezien;

c. goedkeuring (zie onder e, met een maximum geldigheidsduur van vijf jaar) uitsluitend voor het Klein vaarbewijs is mogelijk bij gebruik van anti-epileptica na een aanvalsvrije periode van twee jaar;

d. goedkeuring (zie onder e.) is mogelijk vijf jaar (beperkt groot vaarbewijs, groot vaarbewijs, Rijnpatent, dienstboekje) respectievelijk één jaar (klein vaarbewijs) na het staken van anti-epileptica indien na het staken geen aanvallen zijn opgetreden, alsmede op een standaard-, slaaponthoudings- en slaap-EEG (beperkt groot vaarbewijs, groot vaarbewijs, Rijnpatent, dienstboekje) respectievelijk standaard-EEG (klein vaarbewijs) geen afwijkingen in epileptische zin worden gezien;

e. de geldigheidsduur van de geneeskundige verklaring bij de uitzonderingen beschreven onder b, c en d is eerst een half jaar. Indien de betrokkene aanvalsvrij blijft wordt de geldigheidsduur vervolgens één jaar, daarna twee jaar, daarna vijf jaar en daarna onbeperkt.

3. Noctambulisme is in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

Artikel 10 Aandoeningen of laesies van het centrale of perifere zenuwstelsel, gepaard gaande met duidelijke functionele stoornissen; in het bijzonder organische aandoeningen van de hersenen of het ruggenmerg en de daarbij optredende restverschijnselen, functionele stoornissen na schedel- of hersenletsel, en cerebrale doorbloedingsstoornissen.

1. Systeemziekten van het centrale zenuwstelsel, zoals multiple sclerose en de ziekte van Parkinson, zijn, afhankelijk van het stadium waarin de ziekte verkeert, in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

2. Posttraumatische en postoperatieve restverschijnselen: voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

3. Ieder cerebrovasculair accident, inclusief TIA's in de anamnese: voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

Artikel 11 Geestesziekten

1. Psychotische symptomen op het moment van de keuring of psychosen in de anamnese met een kans op herhaling zijn een reden voor ongeschiktheid.

2. Bipolaire stoornissen of geïsoleerde manieën in de anamnese zijn een reden voor ongeschiktheid.

3. Depressieve symptomen op het moment van de keuring of depressies in de anamnese die niet onder het begrip bipolaire stoornis vallen, zijn in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

Voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

4. Gedrags- of persoonlijkheidsstoornissen zijn in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

5. Concentratie- of inprentingsstoornissen zijn een reden voor ongeschiktheid.

6. Cognitieve functiestoornissen zijn een reden voor ongeschiktheid.

7. Overige psychiatrische stoornissen die een negatieve invloed kunnen hebben op het varen: voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

Artikel 12 Suikerziekte met niet goed instelbare, aanzienlijke schommelingen van de bloedglucose-waarden

Niet goed met insuline of orale antidiabetica instelbare Diabetes Mellitus of het optreden van hypoglykemieën, is een reden voor ongeschiktheid. Bij Insuline afhankelijke Diabetes Mellitus is de geschiktheid in het algemeen beperkt tot een periode van vijf jaar.

Artikel 13 Manifeste endocriene stoornissen

Voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

Artikel 14 Ernstige aandoeningen van de bloedvormende orgaansystemen

Voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

Artikel 15 Astmatische bronchitis met aanvallen

1. Alle chronische longaandoeningen met de mogelijkheid van acute verslechtering van de longfunctie zijn een reden voor ongeschiktheid.

2. Asthma bronchiale gepaard gaande met verminderde inzetbaarheid is een reden voor ongeschiktheid.

Artikel 16 Aandoeningen of veranderingen in het hart of de bloedsomloop resulterend in een verminderde belastbaarheid

1. Klepafwijkingen en congenitale hartgebreken met haemodynamische consequenties: voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

2. Ritme- of geleidingsstoornissen waarbij de kans bestaat op cerebrovasculaire accidenten, haemodynamische complicaties of bewustzijnsstoornissen zijn een reden voor ongeschiktheid.

3. Het dragen van een pacemaker is in het algemeen een reden voor ongeschiktheid. Voor goedkeuring is een specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat betrokkene bij uitval van de pacemaker beschikt over een voldoende escaperitme en dat de pacemaker niet kan worden beïnvloed door elektromagnetische straling.

4. Het dragen van een ICD is een reden voor ongeschiktheid. Uitzondering voor de aanvrager van het Klein vaarbewijs zijn:

a. de periode van ongeschiktheid bedraagt zes maanden na implantatie. Goedkeuring (zie onder c) is mogelijk na een gunstig specialistisch rapport waaruit blijkt dat de ICD in deze periode geen elektroshocks heeft afgegeven en het apparaat niet kan worden beïnvloed door elektromagnetische straling;

b. na de periode genoemd onder a is goedkeuring (zie onder c) mogelijk na een gunstig specialistisch rapport waaruit blijkt dat een elektroshock niet vaker dan 1 keer in de 2 jaar wordt afgegeven, waarbij er op het moment van de beoordeling een elektroshockvrije periode van minimaal 6 maanden moet zijn en het apparaat niet kan worden beïnvloed door elektromagnetische straling;

c. de geldigheidsduur van de geneeskundige verklaring bij de uitzonderingen beschreven onder a en b is 3 jaar.

5. Aandoeningen van het myocard, resulterend in een duidelijk verminderde ergometrisch bepaalde belastbaarheid van het hart, zijn een reden voor ongeschiktheid.

6. Angina pectoris: voor goedkeuring is een gunstig specialistisch rapport vereist, waaruit blijkt dat redelijkerwijs geen acute problemen zijn te verwachten.

7. Hypertensie: een bij herhaling gemeten diastolische druk van > 105 mm Hg is een reden voor ongeschiktheid.

Artikel 17 Aandoeningen of gevolgen na een ongeval die leiden tot een aanzienlijke bewegingsbeperking, verlies of sterke vermindering van de kracht in een der ledematen die

voor de uit te oefenen arbeid van belang zijn

1. Bovenste extremiteiten: de functie van armen en handen moet voldoende zijn voor de bediening van het roer, de motor en de andere voor de navigatie en veilige vaart benodigde apparatuur. In

geval van verminking of amputatie is een goed functionerende prothese toegestaan, eventueel onder aanpassing van de bovengenoemde bedieningsorganen.

2. Onderste extremiteiten: in geval van verminking of amputatie is een goed functionerende prothese toegestaan.

3. In noodgevallen moet de aanvrager zonder prothese en zonder hulp van anderen, in hoog tempo, zijn weg kunnen vinden via trappen en (vlucht)gangen.

Artikel 18 Chronisch alcoholisme, verslaving aan verdovende middelen of andere vormen van verslaving

1. Chronisch alcoholisme, hetzij voortdurend, hetzij gedurende bepaalde perioden in de laatste vijf jaar, is in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

2. Verslaving aan verdovende, opwekkende of andere psychotrope stoffen in de anamnese in de laatste vijf jaar is in het algemeen een reden voor ongeschiktheid.

NB. Modellen m.b.t. de geneeskundige verklaring, het model van afkeuring, het model eigen verklaring, erkende (buitenlandse) vaarbewijzen die geheel of gedeeltelijk vrijstelling geven, de modellen voor de vaarbewijzen en de modellen van de vrijstellingsbewijzen zijn hier niet overgenomen.

Nota van toelichting (Binnenvaartregeling)

Geneeskundig onderzoek

Hoofdstuk zes en de daarbij behorende bijlagen komen vrijwel volledig overeen met de voormalige Regeling medische keuringen binnenvaart, die vooruitlopend op de onderhavige regeling op 30 maart 2008 van kracht werd. Met die regeling werden de keuringseisen geactualiseerd en in lijn gebracht met bijlage B1 van het Reglement Rijnpatenten 1998 (thans Patentreglement Rijn).

Vaarbewijzen en vrijstellingen

Hoofdstuk zeven bevat de voorschriften met betrekking tot vaarbewijzen en de vrijstellingen daarvan.

Van de verplichting tot het bezitten van een groot vaarbewijs respectievelijk een beperkt groot vaarbewijs voor schippers van rondvaartboten van het Amsterdamse grachtentype, respectievelijk voor schippers van pleziervaartuigen met een lengte van 25 tot 40 meter wordt in hoofdstuk zeven de vrijstellingsmogelijkheid geregeld. De bedoelde vrijstellingen zijn voor deze schippers mogelijk wanneer zij in het bezit zijn van een vrijstellingsbewijs op grond van het diploma 'Schipper rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype' respectievelijk het diploma 'CWO groot motorschip'.

Daarnaast voorziet de onderhavige regeling, als overgangsmaatregel, in een vrijstellingsbewijs voor schippers die bij het in werking treden van de wet in het bezit zijn van een klein vaarbewijs en tevens kunnen aantonen dat zij op die datum eigenaar zijn van een pleziervaartuig met een lengte van ten minste 25 meter en ten hoogste 40 meter.

Artikel 1.1

De begripsbepalingen in dit artikel betreffen de begrippen die in meer dan één hoofdstuk van de onderhavige regeling worden gebruikt. Begrippen die slechts in een enkel hoofdstuk worden gehanteerd, worden in het desbetreffende hoofdstuk gedefinieerd. In het eerste lid zijn ook de verkorte titels en aanduidingen gedefinieerd van de internationale reglementen en richtlijnen van de Centrale Commissie voor de Rijnvaart en de EU, waarnaar in meer dan één hoofdstuk verwezen wordt. Dit is omwille van de leesbaarheid gedaan aangezien veelvuldig naar die voorschriften wordt verwezen.

Het begrip 'jaar' in relatie tot vaartijd in de zin van werkervaring betekent 180 effectieve vaardagen per kalenderjaar. In die betekenis wordt het begrip zowel gehanteerd in de bepalingen met betrekking tot de opleidingseisen voor bemanningsleden in hoofdstuk twee als in de bepalingen omtrent de vereiste praktijkkennis voor het groot en beperkt groot vaarbewijs in hoofdstuk zeven. Dit moet goed onderscheiden worden van het gebruik van het begrip vaartijd als bedrijfstijd van een schip, zoals in hoofdstuk vijf. In overeenstemming met artikel 2.08, eerste lid, van het Patentreglement Rijn gelden de in het tweede lid genoemde 180 effectieve vaardagen in de binnenvaart als een jaar vaartijd in de zin van het eerste lid. Binnen een periode van 365 opeenvolgende dagen kunnen maximaal 180 dagen als vaartijd worden meegerekend.

Artikel 6.1

De scheidsrechter verricht in zowel de zeevaart als de binnenvaart de herkeuringen. Deze wordt door de minister aangewezen. Zijn of haar werkterrein wordt bepaald door de aan de aanwijzing verbonden voorwaarden.

Voor het beoordelen van eigen verklaringen worden de medisch adviseur scheepvaart en de artsen de artsen van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen aangewezen. Een herkeuring verricht de scheidsrechter.

Artikel 6.2

De hier bedoelde groep artsen is dezelfde die de keuringen voor de zeevaart verricht. Hiervan maakt ook een aantal door Nederland aangewezen artsen in België deel uit. In het tweede lid wordt niet meer gesproken over deskundige maar over scheidsrechter, waarmee bedoeld is de arts die heronderzoeken uitvoert.

Artikel 6.3

Sinds 2005 worden de keuringsuitslagen niet langer op papier geregistreerd maar ingevoerd in de elektronische database van de Inspectie Verkeer en

Waterstaat Van de keuringsarts wordt verwacht dat hij voorafgaand aan de keuring de laatste keuringsuitslag(en) controleert en zich vervolgens realiseert of hij degene is die de keuring mag uitvoeren. Als bijvoorbeeld de kandidaat bij de laatste keuring tijdelijk ongeschikt is verklaard mag de volgende keuring alleen worden uitgevoerd door dezelfde arts die hem tijdelijk ongeschikt heeft bevonden. Verricht de tweede arts in dit geval toch de keuring, dan is deze ongeldig.

Artikel 6.4, tweede en derde lid

Na wijziging van het keuringsregime voor de zeevaart met ingang van 1 januari 2005 is ook voor de binnenvaart de aangewezen specialist verdwenen. Ook hier geldt dat de arts in staat geacht wordt om uit zijn eigen netwerk specialisten te kiezen in geval een nader onderzoek nodig is. De procedure met betrekking tot de rapportage en het deelonderzoek is nu in lijn met de desbetreffende procedure uit de zeevaart. Indien de keuringsarts over onvoldoende informatie beschikt om tot zijn oordeel te komen, kan hij met toestemming van de kandidaat gegevens opvragen bij diens behandelend arts. Indien deze informatie niet beschikbaar is of onvoldoende blijkt te zijn, verwijst de keuringsarts hem of haar door voor een specialistisch deelonderzoek. Zulks gebeurt ook als de regeling dit specifiek voorschrijft. De keuringsarts kan voor het deelonderzoek verwijzen naar een specialist naar keuze. Wanneer alle informatie beschikbaar is, kan deze de keuring afronden.

Artikel 6.4, vierde lid

De artsen dienen gebruik te maken van de door de medisch adviseur scheepvaart te verstrekken modellen van de geneeskundige verklaring, het bericht van afkeuring en het keuringsformulier om fraude en misbruik te voorkomen. Door naast de geneeskundige verklaringen ook de formulieren voor zee- en binnenvaartkeuringen te integreren wordt de kans op fouten kleiner. Het keuringsformulier voor anamnese en onderzoek werd voorheen op vrijwillige basis als service aan de artsen ter beschikking gesteld. Het gebruik ervan is sinds 1 januari 2005 bij de zeevaartkeuring verplicht geworden. Met de verplichtstelling voor de binnenvaart wordt getracht meer eenheid in de keuringen te brengen, terwijl vastlegging van de gegevens is gestandaardiseerd. Indien nader onderzoek is vereist kunnen gegevens eenvoudig worden uitgewisseld. Het formulier Specialistisch deelonderzoek wordt voor de zee- en binnenvaartkeuring op basis van service aan de artsen ter beschikking gesteld.

Artikel 6.6, eerste lid

De artsen breken de keuring soms al af bij de anamnese omdat de reden van afkeuring evident is. Er wordt dan geen geneeskundige verklaring, maar wel een bericht van afkeuring afgegeven. De keuring dient, zoals thans uitdrukkelijk is geregeld, echter volledig te zijn uitgevoerd alvorens een oordeel wordt geveld.

Als de arts van oordeel is dat een kandidaat niet kan worden goedgekeurd, overhandigt hij de kandidaat een bericht van afkeuring. Van de arts wordt verwacht dat hij de redenen voor afkeuring verklaart en dat de kandidaat tevens wordt gewezen op het recht tot herkeuring. Op het bericht van afkeuring staat vermeld dat de kandidaat de herkeuring kan aanvragen bij de scheidsrechter.

Artikel 6.6, tweede lid

De hier genoemde motiveringsplicht heeft een praktische medische achtergrond. De reden(en) voor afkeuring worden al geruime tijd op het bericht van afkeuring aangegeven, maar werden tot nu toe niet met name in het artikel genoemd. Kennis van de reden van afkeuring is voor de medisch adviseur echter van belang wanneer een herkeuring wordt aangevraagd. Tevens kan jaarlijks een overzicht worden gemaakt van de afkeuringgronden met het doel specifieke problemen en/of tendensen te signaleren en eventueel beleid aan te passen. Alle afkeuringen worden zonder vermelding van de reden tot afkeuring gemeld aan zowel de instantie die het groot vaarbewijs en het Rijnpatent afgeeft als de instantie die het klein vaarbewijs afgeeft en de instantie die het dienstboekje afgeeft, omdat niet bekend is of het de aanvrager van een vaarbewijs, patent of dienstboekje betreft.

Artikel 6.6, vierde lid

De scheidsrechter hanteert overeenkomstige procedures en maatstaven als de arts, met dien verstande dat onderdelen waarvoor de kandidaat reeds is goedgekeurd, niet behoeven te worden herhaald. Voor een herkeuring is het verder niet altijd noodzakelijk om de kandidaat fysiek te onderzoeken.

Het beoordelen van medische gegevens kan voor de scheidsrechter voldoende zijn om tot een uitslag te komen.

De herkeuring door de scheidsrechter wordt verder op een zelfde wijze georganiseerd als de eerste keuring. Een algemene scheidsrechter kan zich door middel van specialistische deelonderzoeken laten adviseren, waarna hij een besluit tot goedkeuring of afkeuring neemt.

Artikel 6.7

Na tijdelijke ongeschiktheid kan een kandidaat worden herkeurd door dezelfde keuringsarts die hem afkeurde. Als de arts van oordeel is dat de oorspronkelijke bezwaren zijn verdwenen, volgt goedkeuring.

Als de kandidaat niet wenst te worden herkeurd door de eerste arts, bijvoorbeeld na onenigheid met die arts, of na blijvende ongeschiktheid verricht de scheidsrechter de herkeuring.

De ongeschiktheid kan worden aangegeven op het bericht van afkeuring.

Artikel 6.8

Het onderhavige artikel bedoelt te voorkomen dat afgekeurde kandidaten bij een andere arts met al dan niet opzettelijk achtergehouden informatie alsnog in het bezit komen van de medische verklaring ('doctor shoppen').

Artikel 6.10, eerste lid

Bij kandidaten met een gecompliceerd medisch verleden is het niet zinvol dat uitsluitend een niet-behandelend arts de aantekening mag maken. Behandelend artsen zijn voorts al onderworpen aan de beroepscode van de KNMG en dienen zelf te beslissen of zij een verklaring willen of kunnen afgeven.

In de oude regeling zou de arts de eigen verklaring moeten opsturen. In de praktijk zet de arts zijn aantekening op de eigen verklaring en overhandigt deze aan de aanvrager.

Artikel 6.12

De keuringsartsen leveren de keuringsuitslagen voor de zeevaart en de binnenvaart sinds 1 januari 2005 elektronisch aan. Een bijkomend voordeel daarvan is dat controleerbaar wordt of een afgekeurde aanvrager een nieuw eerste onderzoek aanvraagt in plaats van een herkeuring. Het zogenoemde 'doctor shoppen' blijkt hiermee efficiënt te kunnen worden gesignaleerd.

Artikel 6.13

De aanwijzingsbevoegdheid is gemandateerd aan de medisch adviseur scheepvaart. Van de onderhavige bevoegdheid zou onder meer gebruik kunnen worden gemaakt naar aanleiding van medische ontwikkelingen of van nieuwe medische inzichten in het algemeen.

Artikel 7.4

Indien de veilige vaart voldoende gewaarborgd is kan op grond van artikel 31 van de Binnenvaartwet, al dan niet onder het stellen van nadere voorschriften of beperkingen, vrijstelling worden verleend van de op een gezagvoerder rustende verplichting tot het bezit van een vaarbewijs. In het onderhavige en de overige artikelen van deze paragraaf is daaraan invulling gegeven. Deze bepalingen komen grotendeels overeen met die van de voormalige Regeling vrijstellingen Binnenschepenwet.

Met betrekking tot het tweede lid zij vermeld dat Belgische (motor)redebotten schepen zijn, bestemd om hoofdzakelijk op de Westerschelde bedrijfsmatig vervoer te verzorgen tussen de wal en de Belgische loodsboten alsmede tussen de loodsboten en de te beloodsen schepen. De schepen zijn vrijwel alle langer dan 15 meter; een drietal is langer dan 20 meter. De schepen bevaren overwegend de rivier nabij Vlissingen, maar varen ook in de havens en voorhavens die in open verbinding staan met de Westerschelde en op zee. Ingevolge de Nederlandse voorschriften dienen de schippers van de Belgische redebotten over een vaarbewijs te beschikken. De schippers hebben allen met goed gevolg de bekwaamheidsproef voor Schipper Rede 1e Klasse, afgelegd. Door de eisen die gesteld worden voor deze bekwaamheidsproef is de veilige vaart op de rivier gewaarborgd. De schippers worden voor zover zij met de redebotten varen op de Westerschelde en in de met de Westerschelde in open verbinding staande havens en voorhavens bij

deze regeling vrijgesteld van de verplichting om een Nederlands vaarbewijs te hebben.

Ingevolge het derde lid worden de schippers van wedstrijdboten tijdens de deelname aan een wedstrijd, vrijgesteld, voor zover tijdens de wedstrijd met de wedstrijdboten gevaren wordt op binnenwateren of gedeelten van binnenwateren, die niet voor het openbaar scheepvaartverkeer toegankelijk zijn. Voor wat betreft de term 'openbaar scheepvaartverkeer' is aangesloten bij de omschrijving daarvan in de Scheepvaartverkeerswet. Op deze wijze wordt voorkomen dat voor alle wedstrijden ontheffingen van de vaarbewijsplicht worden aangevraagd, zodat de bestuurlijke lasten daarvan beperkt blijven. De vrijstelling wordt nodig geacht in verband met wedstrijddeelnemers die bijvoorbeeld te jong zijn om over een vaarbewijs te beschikken dan wel als buitenlander niet over het vaarbewijs of een erkend alternatief bewijs van vaarbekwaamheid beschikken. Aangezien de scheepvaartweg of het gedeelte daarvan, waarop de wedstrijd plaatsvindt, niet toegankelijk mag zijn voor het openbaar scheepvaartverkeer, wordt de veilige vaart gewaarborgd geacht.

Artikel 7.5

Ingevolge dit artikel is onder de hierin genoemde voorwaarden bedrijfsmatig vervoer van meer dan twaalf personen buiten de bemanning, met een open rondvaartboot, mogelijk met een klein vaarbewijs.

In afwijking van artikel 3.1 is de toegestane lengte van de boot beperkt tot ten hoogste 15 meter.

Onder een gesloten opbouw wordt niet begrepen een opbouw van zeildoek of afneembare schotten.

Artikel 7.6

Krachtens artikel 14, eerste lid, onderdelen b en c, onder 1°, en 15 eerste lid, onderdeel a, van het besluit is voor het voeren van passagiersschepen en veerponten, waarmee meer dan twaalf passagiers bedrijfsmatig worden vervoerd, een groot vaarbewijs vereist.

In verband met de specifieke eisen en vaaromstandigheden die het rondvaartbedrijf stelt, is daarnaast een alternatief voor het groot vaarbewijs in het leven geroepen in de vorm van een zogenoemd vrijstellingsbewijs Schipper rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype, dat wordt verkregen op basis van het diploma Schipper rondvaartboot beperkt vaargebied.

De inhoud en toepassing van het desbetreffende examenreglement en examenprogramma zijn goedgekeurd door de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Het model van het vrijstellingsbewijs is vastgelegd in bijlage 7.4 bij de Binnenvaartregeling.

Dit is een bekwaamheidsbewijs, afgegeven door de Stichting CBR, geldig op zone-vier-wateren en in beperkte mate op zone-drie-wateren onder de voorwaarden daartoe gesteld door de lokale vaarwegbeheerder.

Met dat laatste is aangegeven dat er sprake dient te zijn van een kortstondige vaart op deze zone drie wateren, te denken valt aan de noodzakelijke passage van een zone-3-water

tijdens een rondvaart over zone-4-wateren. Met het oog op de veiligheid van de vaart bepaalt daarbij de lokale vaarwegbeheerder onder welke voorwaarden een dergelijke passage van de zone-4-wateren geoorloofd is.

Het vrijstellingsbewijs is alleen geldig aan boord van een rondvaartboot van het Amsterdamse grachtentype, varende op de genoemde Nederlandse binnenwateren.

Artikel 7.7

In overleg met de Vereniging van eigenaren en exploitanten van overzetveren in Nederland zijn de criteria geformuleerd, waaraan schippers van niet-vrijvarende veerponten, die geen groot vaarbewijs hebben, moeten voldoen om de veilige vaart op de binnenwateren te waarborgen. De criteria waarborgen een voldoende kennisniveau om de, gelet op de beperkte bewegingsvrijheid van de niet-vrijvarende veerponten, overzichtelijke omstandigheden op het water goed te kunnen beoordelen.

Artikel 7.8

Krachtens artikel 15, eerste lid, onderdeel a, onder 1°, van het besluit is voor het voeren van een pleziervaartuig van ten minste 25 tot 40 meter lengte of langer een beperkt groot vaarbewijs respectievelijk een groot vaarbewijs vereist. Ter verkrijging daarvan moet de aanvrager ingevolge artikel 20, tweede lid, van het besluit aantonen dat hij over een beroepservaring van drie respectievelijk vier jaar vaartijd beschikt. Zowel het opdoen van deze vaartijd als het kunnen aantonen daarvan is praktisch niet doenlijk voor pleziervaarders. Als alternatief voor het beperkt groot vaarbewijs voorziet de onderhavige regeling in een vrijstellingsregeling voor houders van een zogenoemd groot pleziervaartbewijs, dat wordt afgegeven door de Stichting VAMEX. Dit vrijstellingsbewijs kan worden verkregen na overlegging van het diploma CWO groot motorschip of een ander daartoe door de minister erkend diploma, dan wel na overlegging van bewijsstukken waaruit blijkt dat men bij het in werking treden van de wet gerechtigd was om een schip van meer dan 25 meter te besturen. Het examen CWO groot motorschip is ontwikkeld door de Stichting CWO en wordt afgenomen door de Stichting VAMEX. Het examen bestaat uit een theorie- en een praktijkgedeelte en kan pas worden afgelegd wanneer de kandidaat beschikt over een geldig klein vaarbewijs en een marifoonbedieningscertificaat. Qua zwaarte is het examen met de praktijkproef gelijkwaardig aan het examen voor het beperkt groot vaarbewijs met de daarbij behorende vaartijd. Derhalve kan worden aangenomen dat deze vrijstellingsregeling voldoende waarborgen biedt voor de veilige vaart op de binnenwateren. Het eerste en het derde lid, onderdelen a en b, zijn met name van belang zijn voor recreatieve schippers die na de inwerkingtreding van de Binnenvaartwet beginnen. Schippers die al vóór die datum een pleziervaartuig van ten minste 25 meter lengte bestuurden kunnen een beroep doen op de

overgangsregelingen in het tweede lid, het derde lid, onderdelen b en c, en het vierde lid. Het vierde lid is met name bedoeld voor personen die bij het in werking treden van de wet in staat waren om een schip van meer dan 40 meter lengte te besturen. In verband daarmee vermeldt het vrijstellingsbewijs of dit recht geeft op het besturen van schepen tot 40 meter onderscheidenlijk langer dan 40 meter.

Het onderhavige artikel is, naast een vrijstellingsregeling, dan ook tevens een overgangsregeling voor de huidige bestuurders van grote pleziervaartuigen, die krachtens artikel 14 en 15, eerste lid, van het besluit voortaan over een groot vaarbewijs of een beperkt groot vaarbewijs zouden moeten beschikken.

Tot deze groep behoren niet alleen particuliere eigenaren van deze schepen, met inbegrip van partners en gezinsleden, maar ook leden van stichtingen en verenigingen als bijvoorbeeld Scouting Nederland, die met dergelijke grote schepen in verenigingsverband varen. Derhalve bieden het derde lid, onderdeel d, en het vierde lid, onderdeel b, de mogelijkheid om met een verklaring van het stichtings- of verenigingsbestuur aan te tonen dat men bij het in werking treden van de wet tot deze groep behoorde. Men kan gedurende twee jaar met een beroep op deze overgangsregeling een groot

pleziervaartbewijs aanvragen. Afhankelijk van het type klein vaarbewijs, te weten voor alle binnenwateren dan wel voor rivieren kanalen en meren, dat de aanvrager bij het in werking treden van de wet bezit, wordt op het groot pleziervaartbewijs aangetekend op welke binnenwateren het geldig is.

Voor de aanvraag van een groot pleziervaartbewijs is geen nieuw geneeskundig onderzoek nodig aangezien de kandidaat al over een klein vaarbewijs beschikt. Ingevolge het negende lid zijn de geldigheidsduur en het herkeuringsregiem van het groot pleziervaartbewijs gelijk aan die van het klein vaarbewijs.

Artikel 7.9

Krachtens artikel 14, eerste lid, onderdelen b en c, onder 1°, en 15, eerste lid, onderdeel a, van het besluit is voor het voeren van passagiersschepen en veerponten waarmee meer dan twaalf passagiers bedrijfsmatig worden vervoerd een groot vaarbewijs vereist. In verband met de specifieke eisen die de passagierszeilvaart stelt, is daarnaast een alternatief voor het groot vaarbewijs in het leven geroepen in de vorm van een zogenoemd zeilbewijs. Dit is een bekwaamheidsbewijs, afgegeven door de Stichting CBR, geldig op alle Nederlandse binnenwateren.

De inhoud en toepassing van het desbetreffende examenreglement en examenprogramma zijn goedgekeurd door de Staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat. Het model van het zeilbewijs is vastgelegd in bijlage 7.4 bij de Binnenvaartregeling. De eisen voor het zeilbewijs lopen parallel aan die van het reguliere vaarbewijs, zij het dat eisen, die betrekking hebben op de specifieke werkzaamheden in de vrachtaart, zoals laden en lossen en de navigatie met een vrachtschip, zijn

vervangen door kennis van zeilschepen en tuigage en navigatie met een zeilschip. Ten behoeve van de examinering van het examenonderdeel zeilvaart zijn organisatorische

afspraken gemaakt tussen de Stichting CBR en de Enkhuizer Zeevaartschool. Om in het bezit te komen van een zeilbewijs moeten daartoe strekkende examens met goed gevolg zijn afgelegd. Op vertoon van de hieraan verbonden diploma's of deelcertificaten, van een bewijs van relevante, op de binnenwateren in de dekdienst behaalde, vaartijd en van een geldige verklaring van medische geschiktheid geeft de Stichting CBR vervolgens een zeilbewijs af. De verklaring van medische geschiktheid dient bij het verzoek om afgifte van een zeilbewijs te worden overgelegd.

Voor houders van de stuurliedendiploma's (zee)zeilvaart zullen vrijstellingen gelden van onderdelen van het examenprogramma schippersdiploma alle binnenwateren. De houder van het diploma stuurman kleine zeilvaart met de relevante vaartijd op de binnenwateren kan op grond van de overeenkomsten van zijn vakkenpakket met dat voor het Schippersdiploma zeilvaart zonder nadere examinering aanspraak maken op afgifte van een zeilbewijs. Voor de berekening van de vaartijd wordt uitgegaan van een seizoen van 180 dagen. Vaartijd, behaald in de dekdienst aan boord van een zeegaand zeilschip, wordt voor de helft in aanmerking genomen, tot een maximum van 1 jaar vaartijd voor de vaststelling of aan de vaartijdeisen voor het Schippersdiploma zeilvaart is voldaan.

Gelet op de inhoud van het examen Schipper zeilvaart van de Stichting CBR biedt het zeilbewijs voor de schippers van de zeilende passagiersvaart voldoende waarborgen voor de veilige vaart op de binnenwateren. De houder van het zeilbewijs is daarom aan boord van een zeilend passagiersschip vrijgesteld van de verplichting om van een groot vaarbewijs te zijn voorzien. Het zeilbewijs is alleen geldig aan boord van een zeilend passagiersschip op de Nederlandse binnenwateren.

Artikel 7.10

De erkenning volgens dit artikel zal in reikwijdte verschillend zijn naar gelang de zwaarte van het te erkennen bewijs van vaarbekwaamheid. Het is vanzelfsprekend dat een diploma voor de pleziervaart niet kan worden erkend voor de bedrijfsmatige vaart of dat een diploma voor de vaart op rivieren, kanalen en meren niet kan worden erkend voor de vaart op alle binnenwateren. Erkenning van een bewijs van vaarbekwaamheid kan inhouden dat dit als gelijkwaardig in de plaats gesteld wordt van een vaarbewijs (zie artikel 7.11) of dat dit compensatie biedt van het vaarbewijs examen (zie artikel 7.12).

Artikel 7.11

De houders van een krachtens dit artikel erkend bewijs van vaarbekwaamheid hoeven ingevolge artikel 18, vierde lid, van het Binnenvaartbesluit niet in het bezit te zijn van een Nederlands vaarbewijs van gelijk niveau. Het buitenlandse bewijs van vaarbekwaamheid verleent gelijke rechten.

Artikel 7.12

Een krachtens dit artikel erkend diploma of bewijs van vaarbekwaamheid kan gehele of gedeeltelijke vrijstelling geven van het examen ter verkrijging van het vaarbewijs.

Artikel 7.13

In tegenstelling tot de bepalingen met betrekking tot de Rijnpatenten, zijn de bepalingen aangaande het radarpatent niet alleen op de Rijn, met inbegrip van de Waal en de Lek, maar ook in de rest van Nederland van toepassing. Dit was namelijk reeds zo in het Besluit reglement radarpatenten en dit wordt uit het oogpunt van harmonisatie van de Nederlandse regelgeving met de CCR-reglementen voortgezet.

Artikel 7.14

Ingevolge artikel 8, eerste lid, van de Invoeringswet Binnenvaartwet is de aanwijzing van de exameninstellingen voor het groot en het klein vaarbewijs op grond van artikel 22, eerste lid, van de voormalige Binnenschepenwet voortgezet onder de Binnenvaartwet. Deze instellingen zijn de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen te Rijswijk voor het groot vaarbewijs (Stcrt. 2005, 234) en de Stichting VAMEX te Den Haag voor het klein vaarbewijs (Stcrt. 2006, 246).

Artikel 7.15

Aan hen die slechts de rivieren, kanalen en meren bevaren, behoeven niet die eisen te worden gesteld die voor schippers op ruime wateren (namelijk de Westerschelde, de Oosterschelde, het IJsselmeer, de Waddenzee, de Eems en de Dollard) moeten gelden; zij kunnen volstaan met een 'lichter' vaarbewijs.

Op die ruime wateren heeft men te maken met snel veranderende weersomstandigheden ver van de wal, sterke invloed van wind en neerslag op de navigatie, getijwerking en golfslag, het ontbreken van landnavigatie en het moeten varen op koers, in het algemeen het varen onder omstandigheden die verwant zijn aan die welke op zee voorkomen. Dat maakt het stellen van extra eisen – die in het tweede lid worden opgesomd – nodig.

Ook voor het verkrijgen van een groot vaarbewijs wordt meer kennis gevraagd dan voor het verwerven van een klein vaarbewijs. Het groot vaarbewijs wordt namelijk vereist om het bedrijfsmatig varen met goederen en/of passagiers op verantwoorde wijze te kunnen uitoefenen. De daarmee verband houdende exameneisen worden vermeld in het eerste lid van artikel 7.16.

De exameneisen voor de verschillende soorten vaarbewijzen (voor rivieren, kanalen en meren en voor alle binnenwateren) worden in uitgewerkte vorm opgenomen in de examenprogramma's.

Artikel 7.16

In het eerste lid van het onderhavige artikel zijn de exameneisen opgenomen voor het beperkt groot en het groot vaarbewijs voor de vaart op rivieren, kanalen en meren. In het tweede lid zijn de exameneisen opgenomen voor het beperkt groot en

het groot vaarbewijs voor de vaart op alle binnenwateren. Het onderhavige artikel verwijst naar bijlage II bij richtlijn 96/50/EG, zoals die, met inbegrip van toekomstige wijzigingen daarvan, zullen luiden. De in het onderhavige artikel genoemde exameneisen worden nader uitgewerkt in het krachtens artikel 7.21 door de Minister van Verkeer en Waterstaat goed te keuren examenreglement en examenprogramma schippersdiploma's binnenvaart van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen. De verwijzing in het onderhavige artikel heeft tevens betrekking op hoofdstuk C van bijlage II van richtlijn 96/50/EG. Dit betreft de eis dat de gezagvoerder of een ander lid van de dekbemanning voor de vaart met passagiersschepen op de binnenwateren in bezit is van een speciaal getuigschrift. Dit bewijs wordt afgegeven indien met goed gevolg een examen over de in de bijlage II, hoofdstuk C, van de richtlijn genoemde stof is afgelegd. Deze stof heeft vooral betrekking op de veiligheid van de passagiers. Het betreft onder meer brandpreventie, omgaan met reddingsmiddelen, EHBO en maatregelen ter bescherming van passagiers in het algemeen. Het bovengenoemde examenprogramma omvat tevens de in de bijlage II, hoofdstuk C, van de richtlijn genoemde examenstof. De aanvrager van een groot vaarbewijs dient derhalve aan te tonen tevens te beschikken over aanvullende vakkennis voor het vervoer van passagiers. Als gevolg hiervan zijn de houders van een groot vaarbewijs bevoegd om bedrijfsmatig zowel goederen als passagiers te vervoeren. In tegenstelling tot de richtlijn, wordt in Nederland derhalve geen onderscheid gemaakt tussen het examen ter verkrijging van een groot vaarbewijs voor het vervoer van goederen en het examen ter verkrijging van een groot vaarbewijs voor het vervoer van personen. In feite zou gesteld kunnen worden dat er in Nederland aan de aanvragers van een groot vaarbewijs die uitsluitend goederen (gaan) vervoeren, hogere exameneisen worden gesteld dan op grond van richtlijn nodig is. Gezien echter het minimumharmonisatie karakter van de richtlijn op het punt van de voorwaarden voor de afgifte van vaarbewijzen, staat de richtlijn hieraan niet in de weg. Op het ingevolge deze regeling af te geven vaarbewijs wordt aangegeven dat de houder bevoegd is voor het goederen- en personenvervoer.

Voor wat betreft de in hoofdstuk B van de bijlage II van richtlijn 96/50/EG opgenomen examenstof die betrekking heeft op het besturen van een vaartuig met behulp van radar, wordt opgemerkt dat deze materie is geregeld in het Patentreglement Rijn.

Artikel 7.18

Om voor de afgifte van een getuigschrift voor een groot vaarbewijs in aanmerking te komen, dient de aanvrager, op grond van het eerste lid minimaal vier jaren beroepservaring als lid van de dekbemanning van een binnenvaartuig te hebben opgedaan. Ingevolge het eerste lid is voor een beperkt groot vaarbewijs een jaar minder beroepservaring vereist. De in artikel 7.17 genoemde verklaring kan worden verkregen op grond van het schippersdiploma binnenvaart AB voor alle binnenwateren, dan wel

RKM voor rivieren, kanalen en meren, van de Stichting Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen of de diploma's stuurman/schipper en kapitein bedoeld in onderdeel 1.1 van bijlage 7.2.

In het tweede lid is bepaald dat de bovengenoemde vaartijd behaald moet worden op een binnenschip dat vaart op de binnenwateren van de Europese Unie of op binnenwateren die de buitengrens van de Unie overschrijden. Ook de op deze wateren opgedane beroepservaring kan derhalve in aanmerking worden genomen voor de benodigde vaartijd.

Het derde lid bevat een bijzondere regeling voor de vaartijdberekening van registerloodsen, aangezien het vereiste, dat de vaartijd moet zijn opgedaan als lid van de dekbemanning van binnenschepen, voor registerloodsen bezwaarlijk is. In verband met hun werkzaamheden is het niet mogelijk om een aaneengesloten periode als lid van de dekbemanning aan boord van binnenschepen werkzaam te zijn.

Registerloodsen hebben echter ruime ervaring met het varen met schepen op de binnenwateren. Het is daarom verantwoord om voor registerloodsen te bepalen dat aan de vaartijdeis wordt voldaan, indien zij in vier jaar tenminste gedurende 64 dagreizen een binnenschip, bestemd voor de bedrijfsmatige vaart, op de binnenwateren hebben bestuurd. Onder een dagreis wordt een reis verstaan gedurende een kalenderdag of gedeelte daarvan, waarop gedurende tenminste 6 uur dienst is gedaan.

Met de uitvoering van het vierde lid wordt in de praktijk de instantie belast die het vaarbewijs afgeeft.

Artikel 7.19

Het eerste lid, strekt tot implementatie van artikel 7, derde lid, onderdeel b, van richtlijn 96/50/EG en heeft betrekking op aanvragers die beroepservaring hebben opgedaan op een zeeschip. Voor elk jaar van deze ervaring wordt de benodigde vaartijd met een jaar verminderd, tot, in plaats van een maximum van drie jaren zoals de richtlijn stelt, een maximum van twee jaren. In verband met de veiligheid op de binnenwateren wordt, mede gelet op het minimum-harmonisatiekarakter van de richtlijn op het punt van de voorwaarden voor de afgifte van vaarbewijzen, welk karakter een strengere norm toestaat, vastgehouden aan de tot op heden geldende maximale vermindering van vaartijd voor

aanvragers die beroepservaring hebben opgedaan op een zeeschip. In overeenstemming met artikel 2.08, tweede lid, onderdeel b, van het Patentreglement Rijn gelden 250 zeedagen als een jaar vaartijd als bedoeld in het eerste lid.

Het tweede lid strekt tot implementatie van artikel 7, derde lid, onderdeel a, van richtlijn 96/50/EG.

Indien aan bepaalde voorwaarden is voldaan, kan de vereiste beroepservaring van vier jaren conform de richtlijn worden verminderd met maximaal drie jaren. Dit geldt voor aanvragers die houder zijn van een diploma van een opleiding voor de binnenvaart, waarbij praktijkstages voor het besturen van een binnenschip onderdeel uitmaken van de opleiding.

Deze vaartijd is in tegenwoordige onderwijssituaties veelal verweven in de opleiding. Het derde lid strekt eveneens tot implementatie van artikel 7 van richtlijn 96/50/EG, in casu het vierde lid van dat artikel. Het betreft aanvragers die een praktijkexamen hebben afgelegd voor het besturen van een schip waarvan de vaareigenschappen vergelijkbaar zijn met die van een schip waarvan de schipper bij het varen op de binnenwateren voorzien moet zijn van een groot vaarbewijs. De richtlijn erkent terzake geen beroepsopleidingen op zee als aanleiding voor verkorting van de vaartijdeis. Het Patentreglement Rijn doet dit evenmin. In plaats van de maximale vermindering met drie jaren is ten aanzien van het praktijkexamen ten behoeve van de veiligheid op de binnenwateren voor een maximale vermindering met twee jaren gekozen, met name met het oog op de moeilijk in te schatten waarde van buitenlandse praktijkexamens. Het minimum-harmonisatiekarakter van de richtlijn op het punt van de voorwaarden voor de afgifte van vaarbewijzen staat een dergelijke strengere norm toe.

Overeenkomstig het eerste lid is in het vierde lid tevens een regeling opgenomen die voorziet in een evenredige vermindering van de vaartijd. Indien de registerloods ervaring als lid van de dekbemanningsaan boord van een zeeschip heeft opgedaan, wordt voor elk jaar van deze ervaring de vereiste vaartijd bedoeld in het vijfde lid van artikel 7.18, met 9 maanden verminderd en, hieraan gekoppeld, het vereiste aantal dagreizen waarop een binnenschip bestuurd wordt, verminderd met 12 dagreizen. Onder 'binnenschip' kan in dit verband ook een zeeschip worden verstaan, voor zover dat schip is voorzien van een nationaal certificaat van onderzoek als binnenschip, een certificaat van onderzoek als bedoeld in de bijlagen B of G van het RosR 1995 dan wel een communautair binnenvaartcertificaat.

Artikel 7.21

Artikel 20 van het voormalige Besluit vaarbewijzen voorzagt er in dat de Minister van Verkeer en Waterstaat het examenreglement en het examenprogramma voor het klein vaarbewijs vaststelde. De reden daarvoor was dat ten tijde van de totstandkoming van dat besluit in de pleziervaart een grote verscheidenheid aan examenregelingen en -programma's van variërende kwaliteit bestond. Om die reden werd de voorkeur gegeven aan een algemeen geldende examenregeling met bijbehorend -programma. Met ingang van 2007 is uitsluitend de Stichting VAMEX te Den Haag als exameninstelling voor het klein vaarbewijs aangewezen. Derhalve kan worden volstaan met de goedkeuring van het desbetreffende examenreglement en -programma. Voor de examenregeling voor het groot vaarbewijs gold dit al.

Artikel 12.3

De onderhavige overgangsbepaling regelt de geldigheid van de papieren vaarbewijzen die zijn afgegeven vóór de invoering van de huidige modellen groot en klein vaarbewijs in 2001. In dat

jaar werd het in bijlage 7.3 opgenomen zogenaamde creditcard-model ingevoerd.